

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	7
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	11
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	18
1. Az Önkormányzat költségvetési és pénzügyi helyzete	18
1.1. A tervezett költségvetési bevételi és kiadási előirányzatok, valamint a költségvetési egyensúly alakulása	20
1.2. A költségvetési bevételek és kiadások teljesítése, a pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulása	20
2. Az Önkormányzat felkészültsége az európai uniós források igénylésére és felhasználására, valamint az e-közigazgatási feladatok ellátására	22
2.1. Az európai uniós források igénybevételére és a várható támogatás felhasználásának szervezetségére történt felkészülés és a belső szabályozottság értékelése	22
2.1.1. A fejlesztési célkitűzések meghatározása	22
2.1.2. Az európai uniós forrásokhoz kapcsolódóan a pályázatfigyelés, a pályázat-készítés, valamint az európai uniós támogatással megvalósuló fejlesztés lebonyolítása belső rendjének szabályozottsága, a végrehajtás személyi, szervezeti feltételei	24
2.1.3. Az európai uniós forrással támogatott fejlesztés megvalósítása	25
2.2. Az e-közigazgatási feladatok előkészítése, bevezetése	27
3. A költségvetési gazdálkodás kontrolljai	28
3.1. A szabályozottság kockázata a költségvetés tervezési, gazdálkodási, beszámolási és a folyamatba épített ellenőrzési feladatainál	28
3.2. A belső kontrollok érvényesülése az önkormányzati források szabályszerű felhasználásában, a költségvetési tervezés, gazdálkodás, beszámolás folyamataiban	30
3.3. A belső ellenőrzési kötelezettség teljesítése, javaslatainak hasznosulása	31
4. Az ÁSZ korábbi ellenőrzési javaslatai alapján készített intézkedési terv végrehajtása, eredményessége	33
4.1. Az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének átfogó ellenőrzése során tett javaslatok végrehajtására tervezett intézkedések megvalósulása	33
4.2. A zárszámadáshoz kapcsolódó (állami hozzájárulások, támogatások igénylésének és felhasználásának ellenőrzése), valamint a további vizsgálatok esetében a megállapítások, javaslatok alapján tett intézkedések	35
ZÁRADÉK	37

MELLÉKLETEK

1. számú Az Önkormányzat gazdálkodását meghatározó adatok, mutatószámok (1 oldal)
2. számú Az önkormányzati vagyon alakulása (1 oldal)
3. számú Az Önkormányzat 2004-2006. évi költségvetési előirányzatainak és azok pénzügyi teljesítéseinek alakulása (1 oldal)
4. számú 1. számú Nyilatkozat a tervezett és teljesített költségvetési adatoknak a megelőző évhez viszonyított jelentős, $\pm 10\%$ -ot meghaladó változásának indoklásáról, amennyiben azt a feladatok változása indokolta (2 oldal)
5. számú 1. számú Tanúsítvány az európai uniós forrásokkal támogatott programok, célok tervezett és tényleges 2004-2007. évi adatairól (1 oldal)

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht.	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
Eisztv.	az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény
Kbt.	a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény
Ötv.	a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény
Számv. tv.	a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

Rendeletek:

Ámr.	az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet
Ber.	a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (IX. 26.) számú Korm. rendelet
SzMSz	Gyomaendrőd Város Önkormányzatának 7/1991. (IX. 19.) számú rendelete a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról
Vhr.	az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet

Szörövidítések:

AVOP	NFT Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program
ÁSZ	Állami Számvevőszék
e-közigazgatás	elektronikus közigazgatás
EU-s források	Európai Unió források
FEUVE	folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés
HEFOP	NFT Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program
NFT GVOP	Nemzeti Fejlesztési Terv Gazdasági Versenyképesség Operatív Program
jegyző	Gyomaendrőd Város Önkormányzatának jegyzője
Képviselő-testület	Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
Önkormányzat	Gyomaendrőd Város Önkormányzata
PM	Pénzügyminisztérium
polgármester	Gyomaendrőd Város Önkormányzatának polgármestere
Polgármesteri hivatal	Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Polgármesteri hivatala
Polgármesteri hivatal	Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Polgármesteri hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzata (a Képviselő-testület 3/2001. (I. 25.) számú határozata)
SzMSz-e	
ROP	NFT Regionális Operatív Program
VÁTI Kht	Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság
Projektmenedzseri iroda	Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Polgármesteri hivatalának Projektmenedzseri irodája

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

1. elektronikus szolgáltatási szint	Az 1044/2005. (V. 11.) Korm. határozat alapján olyan információs, tájékoztató szolgáltatás, amely csak általános információkat közöl az adott ügygel kapcsolatos teendőkről és a szükséges dokumentumokról.
2. elektronikus szolgáltatási szint	Az 1044/2005. (V. 11.) Korm. határozat alapján olyan egyirányú kapcsolatot biztosító szolgáltatás, amely az 1. szinten túl biztosítja az adott ügy intézéséhez szükséges dokumentumok, nyomtatványok letöltését, és azok ellenőrzéssel, vagy ellenőrzés nélküli elektronikus kitöltését, amely esetben a dokumentumok benyújtása hagyományos úton történik.
3. elektronikus szolgáltatási szint	Az 1044/2005. (V. 11.) Korm. határozat alapján olyan kétirányú kapcsolatot biztosító szolgáltatás, amely közvetlen, vagy ellenőrzött kitöltésű dokumentum segítségével biztosítja az elektronikus adatbevitelt és a bevitt adatok ellenőrzését. Az ügy indításához, intézéséhez személyes megjelenés nem szükséges, de az ügyhöz kapcsolódó köz-igazgatási döntés (határozat, egyéb aktus) közlése, valamint a kapcsolódó illeték-, vagy díjfizetés hagyományos úton történik.
4. elektronikus szolgáltatási szint	Az 1044/2005. (V. 11.) Korm. határozat alapján olyan teljes közvetlen kétirányú ügyintézési folyamatot biztosító szolgáltatás, amikor az ügyhöz kapcsolódó közigazgatási döntés is elektronikus úton kerül közlésre, illetve a kapcsolódó illeték-, vagy díjfizetés elektronikus úton is intézhető.
európai uniós források	Az elnyert európai uniós források lehívása a támogatott projekt megvalósítása érdekében, a fejlesztés lebonyolítása során felmerült kiadások finanszírozására.
fejlesztési feladat (projekt)	A fejlesztési feladat (projekt) tartalmilag és formailag részletesen kidolgozott, megfelelő pénzügyi háttérrel és végrehajtási ütemezéssel rendelkező fejlesztési terv, amely illeszkedik az Európai Unió, illetve a Nemzeti Fejlesztési Terv által támogatott programokhoz.
fejlesztési célkitűzés	Az önkormányzat által ellátott kötelező, vagy önként vállalt feladatok ellátásának mennyiségi, vagy minőségi fejlesztésére vonatkozó terv. A mennyiségi fejlesztés megvalósulhat beszerzéssel, létesítéssel, bővítéssel, átalakítással.
irányító hatóság	A strukturális alapok és a Kohéziós alap forrásainak szabályszerű, hatékony és eredményes felhasználásához szükséges intézményrendszer felső eleme. Az irányító hatóság általános és átfogó felelősséget visel a programok, projektek hatékony és szabályszerű végrehajtásáért. Felelősségi köréből eredően ellenőrzi a közösségi, valamint a hazai jogszabályok betartását, koordinálja az európai uniós források szétosztásának folyamatát, irányítja az intézményrendszer, a statisztikai és a pénzügyi nyilván-tartási rendszer működését.
kedvezményezett	Az a helyi önkormányzat, amely a támogatási szerződést kedvezményezettként aláírja, a projektet, illetve a központi programhoz kapcsolódó támogatott önkormányzati programot végrehajtja.
közreműködő szervezet	A közreműködő szervezet az európai uniós támogatást elnyert kedvezményezettekkel kapcsolatot tartó szerv. Az operatív programok közreműködő szervezetei befogadják, nyilvántartják, döntésre előkészítik a pályázatokat, rögzítik a támogatással kapcsolatos adato-

kat az egységes monitoring informatikai rendszerben, elvégzik a támogatások előzetes (szerződéskötést megelőző), közbenső (a pénzügyi elszámolás, finanszírozás folyamatában végzett) és utólagos (a támogatott projekt pénzügyi lezárását megelőző) ellenőrzését. Az önkormányzatoknál a leggyakrabban előforduló operatív program a Regionális Fejlesztési Operatív Program végrehajtásában közreműködő szervezetek a VÁTI Kht. és a regionális fejlesztési ügynökségek.

A Kohéziós alap két közreműködő szervezete (Gazdasági és Közlekedési Minisztérium, Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium) a támogatott projektek végrehajtásához kapcsolódó operatív feladatokat látják el. Ennek keretében megkötik a szerződéseket a projekt kedvezményezettjével, folyamatosan nyomon követik a teljesítéset, lebonyolítják a támogatások kifizetését, vezetik az egységes monitoring informatikai rendszert.

lebonyolítás

Az európai uniós források felhasználásával megvalósuló fejlesztésre irányuló műszaki, gazdasági (pénzügyi) tevékenységet magában foglaló szervezési, irányítási szolgáltatás. A szervezési szolgáltatás kiterjedhet a pályázat-készítésre, a közbeszerzési eljárás lebonyolításán keresztül a folyamatos műszaki ellenőrzésre, a pénzügyi elszámolásra, a műszaki átadás-átvételre, az üzembe helyezésre, illetve a fejlesztési folyamat egyes elemeire.

operatív program

Az Európai Bizottság által jóváhagyott, a Közösségi Támogatási Keret végrehajtására vonatkozó 2004-2006 közötti, több évre szóló intézkedésekhez kapcsolódó prioritások egységes rendszerét tartalmazó dokumentum. A strukturális alapok operatív programjai: Agrár és Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP); Gazdasági Versenyképesség Operatív Program (GVOP); Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program (HEFOP); Környezetvédelmi és Infrastruktúra-fejlesztési Operatív Program (KIOP); Regionális Fejlesztési Operatív Program (ROP).

támogatási szerződés

A strukturális alapok esetében az irányító hatóságnak, illetve a Kohéziós alap esetében a közreműködő szervezeteknek a kedvezményezett önkormányzattal kötött szerződése, amely a támogatás felhasználásának részletes feltételeit tartalmazza.

SZÁMVEVŐI JELENTÉS

Gyomaendrőd Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2007. évi átfogó ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

Az Ötv. 92. § (1) bekezdése, az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (3) bekezdése, valamint az Áht. 120/A. § (1) bekezdése alapján az önkormányzatok gazdálkodását az Állami Számvevőszék ellenőrzi. Az ellenőrzésre az Országgyűlés illetékes bizottságai részére is átadott, országosan egységes ellenőrzési program szerint került sor.

Az Állami Számvevőszék a stratégiájában foglalt célkitűzéseknek megfelelően a helyi önkormányzatok költségvetési gazdálkodási rendszere átfogó ellenőrzésének programját a 2007. évtől megújította, azt kiegészítette további – teljesítmény-ellenőrzési – elemekkel.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy az Önkormányzat:

- a pénzügyi egyensúlyt a költségvetésében és annak teljesítése során milyen módon biztosította, a teljesített bevételek és kiadások egyes évek közötti jelentős eltérése feladatváltáshoz kapcsolódott-e;
- felkészült-e a szabályozottság és a szervezettség terén az európai uniós források igénylésére és felhasználására, továbbá az e-közigazgatás bevezetése miatti szervezetkorszerűsítési feladatokra;
- kialakította-e a külső és a belső feltételeknek megfelelően a gazdálkodás belső kontrollrendszerét¹, továbbá a költségvetés tervezési, végrehajtási és zárszámadási feladatok szabályszerű ellátásához hozzájárult-e a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés, valamint a belső ellenőrzés;
- megfelelően hasznosították-e a korábbi számvevőszéki ellenőrzések megállapításait, szabályszerűségi² és célszerűségi javaslatait.

Az ellenőrzött időszak: az 1. programpont tekintetében a 2004-2006. évek, a 2. és 4. programpontok tekintetében a 2004-2006. évek és 2007. I. félév, a 3. ellenőrzési programpontra a 2006. év és 2007. I. félév.

Gyomaendrőd város lakosainak száma 2007. január 1-jén 15 144 fő volt. A 2006. évi önkormányzati választást követően az Önkormányzat 17 tagú Képviselő-testületének munkáját négy állandó bizottság segítette. A városban a 2006. évi önkormányzati választásokig és azt követően is két³ kisebbségi önkormányzat működött. A polgármester a 2006. évi önkor-

¹ A gazdálkodás szabályszerűségét biztosító kontrollrendszer alatt értjük a kiépített és működő belső irányítási és szabályozási rendszert, valamint a belső ellenőrzési funkciók ellátásának rendszerét.

² A törvényi előírások betartásának elmulasztásakor a részletes megállapítások fejezetben egységesen a törvénysértés megjelölést alkalmazzuk, mivel az ÁSZ nem tehet különbséget a törvényi előírások között.

³ Cigány, német kisebbségi önkormányzatok.

mányzati választás óta tölti be tisztségét, a jegyző személye a vizsgált időszakban nem változott.

Az Önkormányzat feladatainak végrehajtása érdekében a 2006. évben 10 költségvetési intézményt működtetett, amelyekből öt önállóan gazdálkodott. A feladatok ellátásában részt vett két gazdasági társasága. Az Önkormányzat a 2006. évi költségvetési beszámolója szerint 3230 millió Ft költségvetési bevételt ért el és 2977 millió Ft költségvetési kiadást teljesített, 2006. december 31-én a könyvviteli mérleg szerint 12 093 millió Ft értékű vagyonnal rendelkezett. A 2007. évi költségvetési rendeletben 2797 millió Ft költségvetési bevételt és 2991 millió Ft költségvetési kiadást irányoztak elő. A Polgármesteri hivatalban dolgozó köztisztviselők száma 2006. december 31-én 56 fő, a költségvetési intézményekben foglalkoztatott közalkalmazottak száma 422 fő volt. Az Önkormányzat gazdálkodását meghatározó adatokat, mutatószámokat az 1–3. számú mellékletek tartalmazzák.

Az Önkormányzat költségvetési és pénzügyi helyzetét az összehasonlító elemzés módszerével vizsgáltuk. E körben elemeztük a költségvetés egyensúlyi helyzetének alakulását, a tervezett és tényleges költségvetési hiány okait, a mérséklésre tett intézkedéseket, finanszírozásának módját, az Önkormányzat adósságállományának alakulását, összetevőit.

A teljesítmény-ellenőrzés módszerével vizsgáltuk, hogy a belső szabályozottság, szerveztség terén felkészültek-e az európai uniós források figyelésére, igénylésére és felhasználására, valamint az igényelt európai uniós támogatások az Önkormányzat által meghatározott fejlesztési célkitűzésekhez kapcsolódtak-e. Az ellenőrzés során felmértük, hogy az e-közigazgatási feladat ellátása, illetve bevezetése, működtetése érdekében milyen intézkedéseket tettek, valamint biztosították-e a közérdekű adatok elektronikus közzétételét.

A költségvetési gazdálkodás belső kontrolljainak ellenőrzése során értékeltük, hogy a Polgármesteri hivatalnál a költségvetés tervezési, gazdálkodási, zárszámadás készítési feladatok belső kontrolljainak kiépítettsége és működése megfelelő biztosítékot ad-e a gazdálkodási feladatok megfelelő, szabályszerű ellátására. Felmértük és minősítettük a költségvetés tervezési, a gazdálkodási, a zárszámadás készítési feladatokkal, továbbá a pénzügyi- számviteli területen az informatikával kapcsolatosan kialakított kontrollok megfelelőségét, valamint azok működésének eredményességét, megbízhatóságát. Értékeljük a belső ellenőrzés szervezeti és szabályozási keretét, továbbá működését.

A Polgármesteri hivatalnál értékeltük a gazdálkodás folyamatában a kontrollok működésének megbízhatóságát, ennek keretében ellenőriztük a szakmai teljesítés igazolására és az utalvány ellenjegyzésére kialakított kontrollok végrehajtását. Az ellenőrzést a következő, kiemelt kockázatuk alapján kiválasztott⁴, az általánostól jellemzően eltérő, egyedi eljárást igénylő gazdasági eseményekkel kapcsolatos kifizetésekre folytattuk le⁵:

⁴ Az önkormányzatok kiemelt előirányzataira vonatkozóan, a vertikális folyamatokra elvégeztük a kockázatok becslését, amelynek eredményeként az állományba nem tartozók megbízási díjai, a külső szolgáltató által végzett karbantartási, kisjavítási szolgáltatások, valamint a gépek, berendezések, felszerelések beszerzése kiemelkedően kockázatos területnek bizonyultak.

⁵ A korábbi ellenőrzési tapasztalataink szerint ezeken a területeken a jegyzők nem, vagy hiányosan szabályozták a megbízás, megrendelés, illetve beszerzés indokoltságának, szükségességének elbírálására, igazolására, valamint a teljesítések dokumentálására, a kifizetések jogosságának megítélésére szolgáló kontrollokat. További kockázatot jelentett a külső szolgáltató által végzett karbantartási, kisjavítási munkák esetében, hogy az 50 ezer Ft alatti megrendelésekre vonatkozóan az ellenőrzési tapasztalataink szerint a jegyzők nem alakították ki a kötelezettségvállalások rendjét és nyilvántartási formáját, valamint a szabályozás elmulasztása esetén nem történt meg az írásbeli kötelezettségvállalás és annak az ellenjegyzése sem.

- a személyi juttatások közül az állományba nem tartozók megbízási díjai⁶,
- a külső szolgáltató által végzett karbantartási, kisjavítási szolgáltatások, valamint
- a gépek, berendezések, felszerelések beszerzése.

Az ellenőrzés hatékony elvégzése céljából a vizsgálandó területek kiválasztása során a kockázatokon alapuló megközelítés érvényesült, ezáltal az ellenőrzési erőforrásokat azokra a területekre fókuszáltuk, amelyekben legnagyobb a hibák előfordulási valószínűsége. Az ellenőrzési erőforrások ilyen típusú összpontosításával minimálisra csökkenthető a kívánt ellenőrzési bizonyosság eléréséhez szükséges időráfordítás.

A pénzügyi-számviteli folyamatokban alkalmazott belső kontrollok létezésének és működésének ellenőrzésére a vizsgált három terület 2006. évi könyvviteli tételeiből területenként egyszerű véletlen mintát vettünk. A kijelölt gazdasági eseményre elvégzett megfelelőségi tesztek alapján értékeltük a kontrollok működésének eredményességét, megbízhatóságát a vizsgált három területre külön-külön, majd összefoglalóan⁷ a Polgármesteri hivatal egyedi eljárását igénylő gazdasági eseményeire. A helyszíni ellenőrzés megállapításainak részletes dokumentálását három megfelelőségi tesztalapon, öt elővizsgálati és kilenc helyszíni ellenőrzési munkalapon biztosítottuk. Ezeket a teszt- és munkalapokon a minősítés alapjául szolgáló kérdések és a vonatkozó konkrét jogszabályhelyek megjelölése mellett értékeltük a kialakított belső kontrollokban rejlő kockázatokat⁸ és a kialakított kontrollok működésének megbízhatóságát⁹.

Az ÁSZ korábbi ellenőrzési javaslatai alapján tett intézkedéseket, illetve azok megvalósítását utóellenőrzés keretében vizsgáltuk. A gazdálkodási rendszer átfogó ellenőrzése során megfogalmazott javaslatok végrehajtására tett intézkedések megvalósítását ellenőriztük, az egyéb számvevőszéki ellenőrzések során tett javaslatok esetében pedig a kiadott intézkedéseket tekintettük át.

A helyszíni ellenőrzés során kitöltött – az ellenőrzést végző számvevő és a Polgármesteri hivatal felelős köztisztviselője által aláírt – elővizsgálati és helyszíni ellenőrzési munkalapokat, azok kitöltési útmutatóit, továbbá a megfelelőségi tesztek dokumentumait a polgármester részére a számvevői jelentéssel egyidejűleg átadtuk.

⁶ Az állományba tartozók rendszeres személyi juttatásainak számfejtését, valamint folyósítását nem a polgármesteri hivatalok, hanem a nettó finanszírozás keretében a beküldött dokumentumok alapján a MÁK végzi.

⁷ A vizsgált három terület egyedi értékelési pontszámait a területek relatív költségvetési súlyával arányosan összegeztük.

⁸ A kialakított belső kontrollokban rejlő kockázatot alacsonynak minősítettük, ha a kontrollok – végrehajtásuk esetén – megfelelő védelmet nyújtanak a hibák bekövetkezése ellen. Közepesnek minősítettük a belső kontrollokban rejlő kockázatot, amennyiben a kontrollok – végrehajtásuk esetén – a lehetséges hibák többsége ellen védelmet nyújtanak. Magasnak értékeltük a kockázatot, ha a kontrollok – kialakításuk hiányában, vagy hiányos kialakításuk miatt – nem nyújtanak elegendő védelmet a lehetséges hibákkal szemben.

⁹ A kontrollok működésének eredményességét, megbízhatóságát kiválóan értékeltük abban az esetben, ha azok működése – esetleges apróbb hiányosságoktól eltekintve – megfelelt a hibák megelőzésére és kijavítására meghatározott szabályozásnak és a legmagasabb szintű elvárásoknak. Jónak minősítettük a kontrollok működését, ha a hiányosságok száma ugyan jelentős volt, de nem veszélyeztette az ellenőrzött terület hibáinak megelőzését és kijavítását. Amennyiben a hiányosságok mértéke nem biztosította a hibák megelőzését, feltárását, kijavítását és ezáltal veszélyeztette az eredményes, megbízható működést, a kontroll működésének megbízhatósága gyenge minősítést kapott.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A tervezett költségvetési bevételek egyik évben sem nyújtottak fedezetet a tervezett költségvetési kiadásokra, így az Önkormányzat **költségvetésének egyensúlya** nem volt biztosított. A teljesítési adatok alapján az Önkormányzat a vizsgált évek mindegyikében költségvetési többlettel zárta az évet. A pénzügyi egyensúlyi helyzet biztosításához az Önkormányzat működési és felhalmozási célú hitelt nem vett fel. A 2004-2006. évi költségvetési rendeletekben a költségvetés bevételi és kiadási főösszegének megállapításakor az Áht. előírása ellenére finanszírozási célú pénzügyi műveleteket vettek figyelembe költségvetési hiányt módosító költségvetési bevételként, illetve költségvetési kiadásként. Az Önkormányzat által ellátott feladatok bővülése és csökkenése a felhalmozási célú költségvetési bevételek és kiadások eredeti előirányzatainál, illetve teljesítési adatainál okozott változást. A pénzügyi egyensúly biztosításához az Önkormányzat működési és felhalmozási célú hitelt nem vett fel, kötvényt nem bocsátott ki, értékpapírt nem értékesített. A vizsgált évek egyikében sem rendelkezett folyószámla hitelkerettel az Önkormányzat, illetve hosszú lejáratú hitelfelvétel sem történt. A költségvetési terezés megalapozottan történt.

Az Önkormányzat **fejlesztési célkitűzéseit** gazdasági programokban és fejlesztési tervekben rögzítette, amelyek egymással összhangban voltak. A valós szükségletek felméréseivel nem támasztották alá a gazdasági programokban meghatározott fejlesztési célkitűzéseket, amelyek azonban igazodtak az NFT-ben megjelenő pályázati lehetőségekhez. A Képviselőtestület a 2004-2007. I. félév között hat európai uniós forrásokkal összefüggő fejlesztési feladatokról döntött. A benyújtott pályázatok mindegyike nyertes volt. A költségvetési rendeletek készítése során gondoskodtak a saját forrás biztosításáról. A saját forrást kiváltó pénzügyi hitel felvételét nem tervezték.

Az Önkormányzat **Pályázatfigyelési és Készítési Szabályzatában** szabályozták – az európai uniós forrásokhoz kapcsolódóan is – a pályázatfigyelés, a pályázatkészítés, valamint a lebonyolítás belső rendjét. Ezen feladatokat a Projektmenedzseri iroda három munkatársa végezte. A személyi és tárgyi feltételek biztosítottak voltak. A szabályozás hiányossága, hogy nem határozták meg a polgármester és a fejlesztési feladat lebonyolítója (projektmenedzser) közötti kapcsolattartás rendjét, valamint a folyamatba épített és belső ellenőrzés rendjének szabályozását. Az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztési feladatok lebonyolításával kapcsolatos folyamatba épített ellenőrzés és belső ellenőrzés rendjének szabályozásbeli hiányosságai ellenére az Önkormányzat összességében eredményesen készült fel az európai uniós források igénybevételére és felhasználására, a megpályázott és európai uniós forrással támogatott fejlesztési célokat, programokat az Önkormányzat több évre szóló gazdasági programja tartalmazta.

Az európai uniós forrással támogatott **fejlesztések** közül a „Mezőgazdasági jellegű összekötőtű építése az Öregszőlőben” (AVOP 3.2.21.), és a „Kis Bálint Általános Iskola Hősök úti épületének bővítése a centralizált és hatékony működtetés érdekében” (ROP 2.3.1.) fejlesztések kerültek részletes vizsgálatra. Mindkét beruházás a tervezett műszaki tartalommal valósult meg a tervezett kezdési és befejezési határidők betartása mellett. Az AVOP 3.2.21. fejlesztés a tervezett költségvetés 98,2%-os, míg a ROP 2.3.1. fejlesztés 99,5%-os összegében valósult meg. A ROP program keretében megvalósuló fejlesztés támogatási szerződését három alkalommal módosították, amelyek indokoltak voltak. A folyamatba épített ellenőrzés működött. A beruházásokat külső szervek is ellenőrizték, amelyekhez visszafizetési kötelezettség nem kapcsolódott. Belső ellenőrzés nem vizsgálta a támogatott fejlesztési feladatokat.

A Polgármesteri hivatalban a 2006. évben **e-közigazgatási feladatokat** ellátó informatikai rendszert működtettek, amellyel a személyi okmányok esetében 3. elektronikus szolgáltatási szinten, az építési engedélyezéssel kapcsolatos ügyekben 1. elektronikus szolgáltatási szinten biztosították az ügyintézését. A többi ügyintézés a 2. elektronikus szolgáltatási szinten történt. Az informatikai stratégiában, hosszú távú célként az e-közigazgatási feladatok 4. elektronikus szolgáltatási szintjének megvalósítását tűzték ki célul. Az e-közigazgatási feladatok ellátásának személyi feltételeit a Polgármesteri hivatalon belül biztosították. A teljes on-line ügyintézési rendszer biztosításának pénzügyi akadályai voltak. Az Önkormányzat a közérdekű adatok közzétételére nem volt kötelezett, de 2007. január 1-től már gondoskodott a közérdekű adatok közzétételéről. A céljellegű támogatások adatait, valamint a nettó ötmillió Ft-ot elérő, vagy azt meghaladó szerződések adatait az Áht. előírásainak megfelelően közzétették. A gazdálkodási adatokra vonatkozó adatszolgáltatásnak az Ámr-ben foglaltaknak megfelelően eleget tett az Önkormányzat, a közzététel minden esetben a Polgármesteri hivatal honlapján történt. Az e-közigazgatási feladatokat ellátó informatikai rendszer ügyfelek általi figyelési rendszerét nem alakították ki.

A Polgármesteri hivatalban a **költségvetési tervezési** és a zárszámadás készítési folyamatok szabályozottsága alacsony kockázatot jelentett a feladatok szabályszerű végrehajtásában, mivel a kapcsolódó szakmai és kontroll feladatok szabályozottak voltak.

A 2006. évben a Polgármesteri hivatalnál a költségvetési tervezés és a zárszámadás készítés folyamatában a működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására kialakított kontrollok működésének megbízhatósága kiváló volt annak ellenére, hogy a 2006. évi zárszámadás készítés folyamatában nem vizsgálták dokumentáltan az intézményi számszaki beszámoló belső, valamint annak a jegyző által meghatározott adatszolgáltatással való összhangját.

A gazdálkodási, a **pénzügyi-számviteli** és a folyamatba épített ellenőrzési feladatok szabályszerű végrehajtásában a feladatok szabályozottsága összességében alacsony kockázatot jelentett az elvégzendő feladatok szabályszerű végrehajtásában. A Polgármesteri hivatal rendelkezett SzMSz-szel, ügyrenddel, számviteli politikával és a kapcsolódó szabályzatokkal, számlarenddel. Annak ellenére összességében alacsony volt a kockázat, hogy a Polgármesteri hivatal számviteli politikájában nem rögzítették a figyelembe veendő szempontokat a terven felüli értékcsökkenés elszámolásánál, a leltározási és leltárkészítési szabályzatban nem határozták meg az üzemeltetésre átadott eszközök leltározásának módját; az értékelési szabályzat nem tartalmazta a terven felüli értékcsökkenés elszámolásának rendjét, a számlarendben nem szabályozták a főkönyv és az analitikus nyilvántartások egyeztetésének dokumentálási módját; az ellenőrzési nyomvonal nem tartalmazta az elvégzendő feladatokat, a feladatok végrehajtásáért felelős szervezeti egység megnevezését, utalást arra, hogy a feladatokat részletesen mely szabályzatok tartalmazzák, a feladatok elvégzését igazoló dokumentum megnevezését, fellelhetési helyét; nem alakították ki a kockázatkezelés eljárásrendjét, a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje nem tartalmazta az intézkedések nyomon követését, a szabálytalanságok, intézkedések nyilvántartását.

A Polgármesteri hivatalnál az állományba nem tartozók megbízási díjaival, a karbantartási, kisjavítási szolgáltatásokkal, továbbá a gépek, berendezések, felszerelések beszerzésével kapcsolatos kifizetések során a **kontrollok működésének megbízhatósága** a 2006. évben összességében kiváló volt. A szerződésekben meghatározott célok teljesítését, a kiadás jogszerűségének, összecszerúségének ellenőrzését a szakmai teljesítés igazolására kijelölt személy elvégezte és azt az előírt módon igazolta. Az utalvány ellenjegyzője a szakmai teljesítés igazolásának és az érvényesítésnek a megtörténtéről meggyőződött. Három utalvány ellenjegyzése során azonban nem győződött meg a gazdálkodásra vonatkozó szabályok betartásáról, mert nem tett észrevételt, hogy kötelezettséget nem az arra felhatalmazott személy vállalt.

Az **informatikai rendszer** szabályozottságának hiányosságai közepes mértékű kockázatot jelentettek az informatikai feladatok biztonságos végrehajtásában, mivel nem írták elő szabályzatban, vagy egyéb dokumentumban a hozzáférések ellenőrzését, valamint ezek dokumentálásának szükségességét. A Polgármesteri hivatalban nem rendelkeztek dokumentummal az informatikával kapcsolatos szabályzatok megismeréséről, továbbá a pénzügyi-számviteli informatikai rendszerrel kapcsolatos szabályzatok a pénzügyi-számviteli területen dolgozók munkaköri leírásaival nem voltak összhangban.

Az informatikai rendszerek működésénél a működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, javítására kialakított kontrollok működésének megbízhatósága kiváló volt. A pénzügyi-számviteli feladatokat teljes körűen számítógépes programok segítségével látták el, az informatikai rendszer követte a jogszabályi változásokat. A Polgármesteri hivatal és az intézmények között kiépítették a hálózatot, rendelkeztek Internettel. A kiváló működési megbízhatóság mellett nem rögzítették a hardverhibákat és kezelésüket.

A **belső ellenőrzés** szervezeti kereteinek kialakítása és szabályozás a belső ellenőrzés végrehajtásában összességében alacsony kockázatot jelentett, mivel a belső ellenőrzési feladatok végrehajtását önkormányzatok társulásával megoldották, az ellenőrzéseket ellenőrzési programok alapján hajtották végre. Annak ellenére összességében alacsony volt a kockázat, hogy a társulással kötött megállapodásban nem rögzítették, hogy a belső ellenőrzési vezetői feladatokat a társulás látja el, valamint az Önkormányzat nem rendelkezett kockázatelemzéssel alátámasztott stratégiai tervvel. Az éves ellenőrzési tervet a Képviselő-testület határidőre elfogadta, azt azonban nem támasztotta alá kockázatelemzés, nem tartalmazta az ellenőrzések célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitás meghatározását, az ellenőrzések módszereit. A belső ellenőrzési kézikönyv nem tartalmazta a módszertani útmutatókat, az egyes ellenőrzési módszerek főbb lépéseit, szakaszait.

A belső ellenőrzés elvégzésénél a kialakított kontrollok **működésének megbízhatósága** jó volt. Az ellenőrzéseket a 2006. évben – egy kivételével – az ütemezésnek megfelelően, a 2007. I. félévében a tervben foglaltak szerint hajtották végre. Az összességében jó megbízhatóság ellenére a 2006. évben a belső ellenőrzés keretében nem vizsgálták a Polgármesteri hivatalban a FEUVE rendszer kiépítését és helyi szabályoknak való megfelelést, valamint a közbeszerzéseket, illetve a közbeszerzési eljárásokat, továbbá a kedvezményezett szervezeteknél az Önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználását. A belső ellenőrzésekről készített jelentések nem tartalmaztak eredményeket és hiányosságokat összefoglaló értékelést. A jegyző a 2006. évi költségvetési beszámoló keretében beszámolt a belső ellenőrzés működtetéséről, de az Áht. előírása ellenére nem számolt be a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzésekről.

Az **ÁSZ** a 2004. évben végezte el az Önkormányzat gazdálkodásának átfogó **ellenőrzését**, amelynek 27 szabályszerűségi javaslata volt. A javaslatok hasznosítására felelősök és határidők megjelölésével intézkedési terv készült. A szabályszerűségi javaslatok 81%-át megvalósították, 4%-át részben hasznosították, míg 15%-át nem hasznosították. Az ÁSZ ellenőrzés során megfogalmazott javaslatok figyelembevételével gondoskodtak a költségvetési koncepció és rendeztervezet – előírt határidőben történő – Képviselő-testület elé terjesztéséről, a költségvetési koncepció tervezetének kiegészítéséről, a helyi kisebbségi önkormányzatok elnökeinek tájékoztatásáról, a közvetett támogatásokról szóló kimutatás költségvetési rendeletben való bemutatásáról, az előirányzat változásokról vezetett nyilvántartás elkészítéséről. A Polgármesteri hivatal gazdasági szervezetének ügyrendjét elkészítették, a szakmai teljesítés igazolását végzőket kijelölték, az 50 ezer Ft-ot el nem érő kötelezettségvállalások rendjét szabályozták, az intézményekre vonatkozó számviteli rendet kialakították, a kötelezettségvállalások nyilvántartását megfelelően vezették, az utalványozás ellenjegyzésének szabályait betartották, az értékpapír és a követelésállomány értékvesztésének szükségességét vizsgálták, az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalások felső korlátját bemutatták. Biztosítot-

ták, hogy az alapítványoknak, közalapítványoknak átadott támogatásokról minden esetben a Képviselő-testület döntsön, a támogatási szerződésekben meghatározták az elszámolás feltételeit és módját, valamint ellenőrizték a támogatások célszerű felhasználását. A zárszámadási rendeletben bemutatták a működési és felhalmozási célú bevételeket és kiadásokat mérlegszerűen, a helyi önkormányzat összevont mérlegét, a vagyonskimutatást, a közvetett támogatásokra vonatkozó kimutatást, valamint meghatározták a költségvetési szervek elemi beszámolója felülvizsgálatának rendjét, tartalmát. Felülvizsgálatra kerültek a helyi kisebbségi önkormányzatokkal kötött együttműködési megállapodások, illetve gondoskodtak a belső ellenőrzési feladatok ellátásáról. A 2005. évben elvégezték a Polgármesteri hivatalnak, a Kis Bálint Általános Iskolának, a Gondozási Központ nyolc telephelyének, valamint a Vállalkozók házának az akadálymentesítését.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő vagyon tulajdonjogának és vagyongazdálkodási jogának ingyenes átruházási esetei megfogalmazásra kerültek a vagyongazdálkodási rendeletben, de azok konkrét módja az Áht. előírása ellenére nem.

A Képviselő-testület az Áht. előírásai ellenére nem határozta meg rendeletben az Önkormányzat költségvetésének és zárszámadásának előterjesztésekor a Képviselő-testület részére tájékoztatásul bemutatandó mérlegek, kimutatások tartalmi követelményeit. Az Ámr-ben foglaltak ellenére a jegyző nem készítette el a likviditási tervet az Önkormányzat pénzállományának alakulásáról. Az Önkormányzat nem tett eleget a 2006. első félévében érkezett pótelőirányzatok miatt indokolt, az Ámr-ben előírt negyedévenkénti költségvetési rendeletmódosítási kötelezettségének, mivel a 2006. évi költségvetési rendeletét negyedéven túl, 2006. június 30-án módosította. A jóváhagyott előirányzatokon belüli gazdálkodás a 2005-2006. években nem valósult meg a Városi Gondozási Központnál és a Kis Bálint Általános Iskolánál. A jegyző a Htv-ben foglaltak ellenére nem kísérte figyelemmel a kiemelt előirányzatokon belüli gazdálkodást.

Az Önkormányzatnál az ÁSZ a 2004-2006. évek között két országos összefoglaló jelentéssel lezárt vizsgálatot is végzett. A két vizsgálatnak három szabályszerűségi javaslata volt. A javaslatok alapján intézkedési tervek nem készültek, de a Képviselő-testület mindkét esetben megtárgyalta az ÁSZ jelentésben foglaltakat és gondoskodott annak hasznosításáról. Biztosították, hogy a Városi Gondozási Központnál a működési engedélyben feltüntetett férőhelyek számát ne haladja meg a ténylegesen működtetett férőhelyek száma. Gondoskodtak a közműfejlesztési támogatás igényléseinek szabályszerűségéről, továbbá az igénylések listáinak folyamatos ellenőrzéséről.

A 2004-2006. években az ÁSZ által végzett – átfogó és zárszámadáshoz kapcsolódó – ellenőrzések javaslatainak hasznosítása eredményeként javult az Önkormányzatnál a költségvetés készítés rendje, a gazdálkodási és a pénzügyi-számviteli feladatok ellátásának szabályozottsága, a vagyongazdálkodás átláthatósága és a belső ellenőrzési tevékenység.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk:**

a polgármesternek

a munka színvonalának javítása érdekében

1. kezdeményezze, hogy a számvevői jelentésben foglaltakat a Képviselő-testület tárgyalja meg és a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében készíttessen intézkedési tervet a határidők és felelősök megjelölésével. Az intézkedési tervet, az elfogadását követő 30 napon belül küldje meg az ÁSZ Békés Megyei Ellenőrzési irodája részére;

2. kezdeményezze, hogy a gazdasági programban meghatározott fejlesztési célkitűzéseket és azok pénzügyi forrásait a valós szükséglet felméréseivel, megalapozó számításokkal támasztásuk alá;

a jegyzőnek

a jogszabályi előírások maradéktalan betartása érdekében

1. biztosítsa az Áht. 8/A. § (7) bekezdése alapján, hogy a költségvetési rendlettervezetek költségvetési bevételi és kiadási főösszegei ne tartalmazzanak finanszírozási célú bevételeket, illetve kiadásokat;
2. a pénzügyi-számviteli tevékenységek szabályozottsága érdekében
 - a) egészítse ki a Polgármesteri hivatal számviteli politikáját a Vhr. 8. § (5) bekezdés g) pontjában foglaltak alapján a figyelembeveendő szempontok meghatározásával a terven felüli értékcsökkenés elszámolása tekintetében;
 - b) egészítse ki a leltározási és leltárkészítési szabályzatot az üzemeltetésre átadott eszközök leltározásának módjával a Vhr. 37. § (5) bekezdése alapján;
 - c) határozza meg az értékelési szabályzatban a terven felüli értékcsökkenés elszámolásának rendjét a Vhr. 30. § (12) bekezdésében foglaltak szerint;
 - d) szabályozza a számlarendben a főkönyvi és az analitikus nyilvántartások egyeztetésének dokumentálási módját a Vhr. 49. § (2) bekezdésében foglaltak szerint;
 - e) egészítse ki az ellenőrzési nyomvonalat az elvégzendő feladatokkal, a feladatok végrehajtásáért felelős szervezeti egység megnevezésével, arra való utalással, hogy a feladatokat részletesen mely szabályzatok tartalmazzák, továbbá a feladatok elvégzését igazoló dokumentum megnevezésével, fellelhetési helyével az Ámr. 145/B. § (1) bekezdése és a PM módszertani útmutatója alapján;
 - f) készíttesse el a kockázatkezelés eljárásrendjét az Ámr. 145/C. §-a, valamint a PM módszertani útmutatója szerint;
 - g) egészítse ki a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjét az intézkedések nyomon követésével, a szabálytalanságok, intézkedések nyilvántartásával az Ámr. 145/A. § (5) bekezdése és a PM módszertani útmutatója alapján;
3. ellenőrizze dokumentáltan az intézményi számszaki beszámoló belső, valamint annak a jegyző által meghatározott adatszolgáltatással való összhangját az Ámr. 149. § (3) bekezdésének d) pontjában foglaltak szerint;
4. gondoskodjon az operatív gazdálkodás során a működésbeli hibák megelőzése, feltárása és kijavítása érdekében a folyamatba épített ellenőrzési feladatok elvégzésével, hogy az utalvány ellenjegyzői az Ámr. 137. § (3) bekezdésének előírásai alapján győződjenek meg a

gazdálkodásra – kötelezettségvállalásra – vonatkozó, az Ámr. 134. § (2) bekezdésében előírtak betartásáról;

5. a belső ellenőrzési kötelezettség teljesítése területén
 - a) határozza meg a társulással kötött megállapodásban a Ber. 4/A. § (2) bekezdésében előírt kötelezettsége alapján, hogy a belső ellenőrzési vezetői feladatokat a társulás látja el;
 - b) készítse el és hagyja jóvá a kockázatelemzéssel alátámasztott stratégiai tervet a Ber. 18. §-ában előírt kötelezettsége alapján;
 - c) egészítse ki az éves ellenőrzési tervet a Ber. 21. § (2) bekezdésében, valamint (3) bekezdésének c), d),e) és f) pontjaiban foglaltak szerint a kockázatelemzéssel, az ellenőrzések céljával, az ellenőrzendő időszakokkal, a szükséges ellenőrzési kapacitás meghatározásával és az ellenőrzések módszereivel;
 - d) egészítse ki a belső ellenőrzési kézikönyvet módszertani útmutatóval, az egyes ellenőrzési módszerek főbb lépéseivel, szakaszaival a Ber. 5. § (2) bekezdésének d) pontjában foglaltak alapján;
 - e) gondoskodjon a közbeszerzések és a közbeszerzési eljárások ellenőrzéséről a Kbt. 308. § (2) bekezdésében előírtak szerint, a Polgármesteri hivatalban a FEUVE rendszer működésének ellenőrzéséről a Ber. 8. § a) pontjában foglaltak szerint, valamint a kedvezményezett szervezeteknél az Önkormányzat költségvetéséből céljellellyel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználásának ellenőrzéséről az Áht. 13/A. § (2) bekezdése alapján;
 - f) gondoskodjon arról, hogy a belső ellenőri jelentések tartalma kiegészüljön az eredményeket, hiányosságokat összefoglaló értékeléssel a Ber. 27. § (6) bekezdésében foglaltak szerint;
 - g) számoljon be az éves költségvetési beszámoló keretében a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzésről az Áht. 97. § (2) bekezdésében előírt kötelezettsége alapján;
6. gondoskodjon az Önkormányzat gazdálkodásának 2004. évi átfogó ellenőrzése során az ÁSZ által tett és nem teljesült szabályszerűségi javaslatok végrehajtásáról;
a munka színvonalának javítása érdekében
7. biztosítsa, hogy határozzák meg belső szabályzatban, valamint a feladattal megbízott köztisztviselők munkaköri leírásában az európai uniós pályázatfigyelés,- készítés és az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztési feladatok lebonyolításával kapcsolatos folyamatba épített ellenőrzés és belső ellenőrzés kötelezettségének rendjét;
8. gondoskodjon arról, hogy a belső ellenőrzés az európai uniós forrásokkal megvalósuló fejlesztési feladatok teljesítését ellenőrizze;
9. kísérje figyelemmel az e-közigazgatási feladatokat ellátó informatikai rendszer ügyfelek általi igénybe vételét a tapasztalatok hasznosítása érdekében;
10. írja elő szabályzatban, vagy egyéb dokumentumban az informatikai eszközökhöz történő hozzáférések ellenőrzését, valamint ezek dokumentálási kötelezettségét, gondoskodjon az informatikával kapcsolatos szabályzatok dolgozókkal való megismertetéséről, továbbá arról,

hogy a pénzügyi-számviteli informatikai rendszerrel kapcsolatos szabályzatok vonatkozó előírásai épüljenek be a pénzügyi-számviteli területen dolgozók munkaköri leírásaiba;

- 11.** biztosítsa, hogy a pénzügyi-számviteli feladatokat ellátó informatikai rendszeren belül a hardver hibák, valamint azok kezelése rögzítésre kerüljenek.

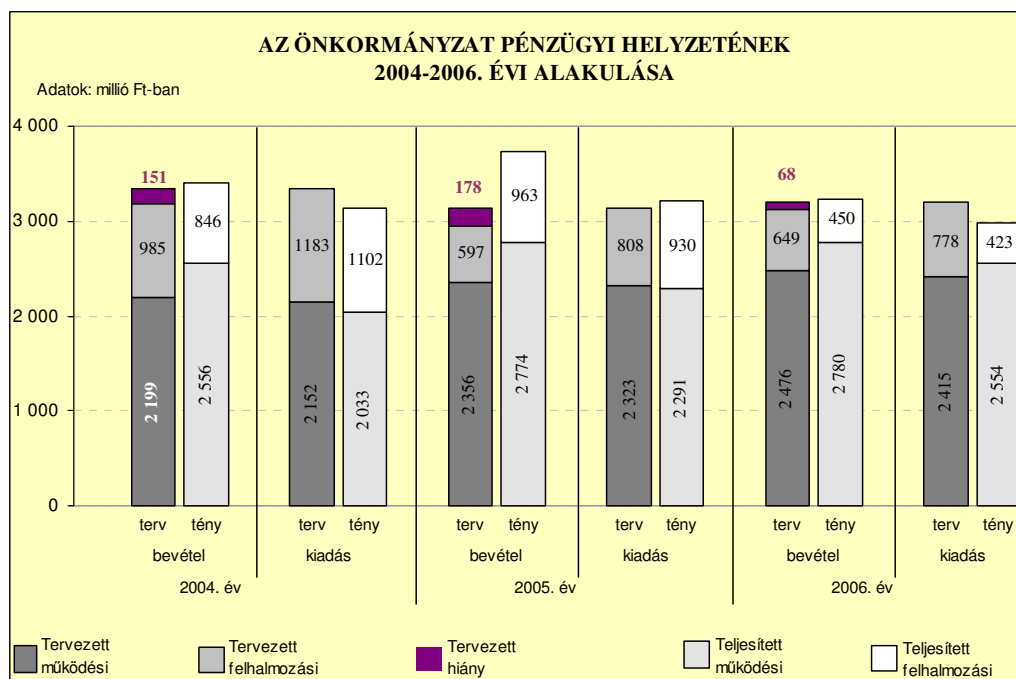
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZÜGYI HELYZETE

Az Önkormányzatnál a 2004-2006. évben tervezett és teljesített költségvetési – azon belül a működési és felhalmozási célú – bevételeket és kiadásokat, azok egyenlegeként kialakult hiányt, illetve többlet összegét, valamint a finanszírozási pénzügyi műveleteket és kiadásokat a jelentés 3. számú melléklete ismerteti.

A jelentés 3. számú mellékletében összefoglalt adatok szerint 2004-2006. között a tervezett összes költségvetési bevétel és kiadás a 2005. évre csökkent, majd a következő évre pedig nőtt. A teljesített összes költségvetési bevétel és kiadás a 2005. évre nőtt, míg a 2006. évre pedig csökkent. A tervezett költségvetési bevételek egyik évben sem nyújtottak fedezetet a tervezett költségvetési kiadásokra, így az **Önkormányzat költségvetésének egyensúlya nem volt biztosított**. A teljesítési adatok alapján az Önkormányzat a vizsgált évek mindegyikében költségvetési többlettel zárta az évet. A 2004-2006. évi költségvetési rendeletekben a költségvetés bevételi és kiadási főösszegének megállapításakor – megsértve az Áht. 8/A. § (7) bekezdésében előírtakat – finanszírozási célú pénzügyi műveleteket vettek figyelembe költségvetési hiányt módosító költségvetési bevételként, illetve költségvetési kiadás-ként.

A tervezett és a teljesített összes költségvetési bevétel és kiadás alakulását a 2004-2006. években az alábbi ábra szemlélteti:

Az Önkormányzat a 2004-2006. években tervezett és teljesített működési és felhalmozási célú költségvetési kiadásokra a következő arányban biztosított fedezetet a költségvetési bevételek:

Adatok: %-ban

Megnevezés	2004. év		2005. év		2006. év	
	terv	tény	terv	tény	terv	tény
Működési célú költségvetési kiadások fedezettsége működési célú költségvetési bevételekből	102,2	125,7	101,4	121,1	102,5	108,8
Felhalmozási célú költségvetési kiadások fedezettsége felhalmozási célú költségvetési bevételekből	83,3	76,8	73,8	103,5	83,4	106,4
Költségvetési kiadások fedezettsége költségvetési bevételekből	95,5	108,5	94,3	116,0	97,9	108,5

A tervezett működési célú költségvetési bevételek a vizsgált években 33-61 millió Ft-tal meghaladták a tervezett működési célú kiadásokat, míg ténylegesen 226-523 millió Ft-tal. Az ellenőrzött években a tervezett felhalmozási célú költségvetési kiadások fedezettsége 74-83% között változott, míg ténylegesen a 2004. évben 77% volt. A 2004-2006. években tervezett felhalmozási célú költségvetési kiadásoknál hiányzó forrást részben fedezte a működési célú költségvetési bevételek többlete, a többi forráshiányt finanszírozási célú pénzügyi műveletekből származó bevétellel biztosította az Önkormányzat. A 2005-2006. évekre a teljesített felhalmozási célú költségvetési kiadások fedezettsége 104-106%-ra nőtt.

A 2005-2006. években tervezett és teljesített költségvetési – azon belül működési és felhalmozási célú – bevételek és kiadások megelőző évhez viszonyított alakulását szemlélteti a következő táblázat:

Megnevezés	Változás az előző évhez (%)			
	2005. évben		2006. évben	
	terv	tény	terv	tény
Működési célú költségvetési bevételek változása	7,1	8,5	5,1	0,2
Működési célú költségvetési kiadások változása	7,9	12,7	4,0	11,5
Felhalmozási célú költségvetési bevételek változása	-39,4	13,8	8,7	-53,3
Felhalmozási célú költségvetési kiadások változása	-31,6	-15,6	-3,7	-54,5
Összes költségvetési bevétel változása	-7,3	9,9	5,8	-13,6
Összes költségvetési kiadás változása	-6,1	2,7	2,0	-7,6

Az előző évhez viszonyítva a tervezett költségvetési bevételek előirányzatai a 2005. évben 1,2 százalékponttal nagyobb mértékben csökkentek, míg a 2006. évben 3,8 százalékponttal jobban növekedtek, mint a tervezett költségvetési kiadások. A teljesített költségvetési bevételek az előző évhez viszonyítva a 2005. évben 7,2 százalékponttal jobban növekedtek, míg a 2006. évben 6,0 százalékponttal nagyobb mértékben csökkentek, mint a teljesített költségvetési kiadások.

A felhalmozási célú költségvetési bevételeknél a teljesített előirányzatok változása az előző évhez viszonyítottan a 2005. évben 14%-os növekedést, míg a 2006. évben 53%-os csökkenést mutatott.

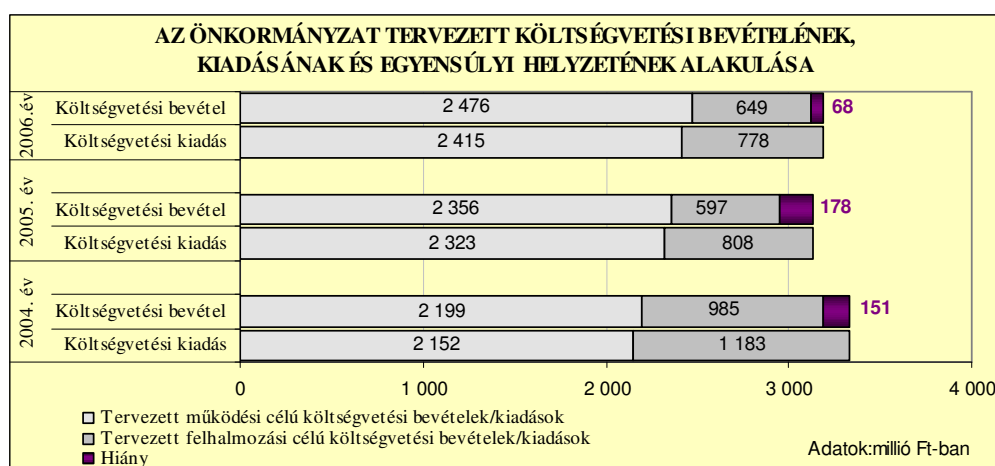
A 14%-os növekedés (117 millió Ft) 71%-át jelentette a Kis Bálint Általános Iskola rekonstrukciója miatti felhalmozási célú pénzeszköz átvétel növekedése. Az 53%-os csökkenés (513 millió Ft) 64%-át jelentette a felhalmozási célú pénzeszköz átvételének a csökkenése (Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola, Kis Bálint Általános Iskola), illetve 28%-át a támo-

gatás értékű felhalmozási bevételek csökkenése (Mirkóháti Idősek Otthona, Informatikai pályázat, Akadálymentesítés, Környezetvédelmi program).

Az Önkormányzat költségvetési előirányzatainak és teljesítési adatainak a megelőző évhez viszonyított változásait a feladatok bővülésével, illetve csökkenésével összefüggésben a 4. számú melléklet tartalmazza.

1.1. A tervezett költségvetési bevételi és kiadási előirányzatok, valamint a költségvetési egyensúly alakulása

A tervezett költségvetési bevételi és kiadási előirányzatok, valamint a költségvetési egyensúly alakulását a következő ábra szemlélteti:

Az Önkormányzatnál a 2004-2006. évek között **a tervezett költségvetési bevételek és kiadások egyensúlya nem volt biztosított**, mivel az egyes években a költségvetési bevételek előirányzatai nem nyújtottak fedezetet a költségvetési kiadások előirányzataira. A tervezett költségvetési forráshiány összege 68-178 millió Ft között változott. A költségvetési egyensúlyi helyzetet a költségvetési rendeletekben rövidlejáratú hitel felvételével tervezte biztosítani az Önkormányzat. A tervezett költségvetési forráshiányt az okozta, hogy a felhalmozási célú költségvetési kiadásoknak nem volt meg a fedezettsége a felhalmozási célú költségvetési bevételekből. A fejlesztési elképzelések megvalósításához szükséges saját erő forrásul szolgált a tervezés során a rövidlejáratú hitel összege.

Az Önkormányzat által ellátott feladatok bővülése és csökkenése a felhalmozási célú költségvetési bevételek és kiadások eredeti előirányzatainál okozott változást. A felhalmozási célú költségvetési bevételeknél az eredeti előirányzatok változása az előző évhez viszonyítottan a 2005. évben 39%-os csökkenést mutatott, (388 millió Ft), melynek 87%-át jelentette, hogy a kommunális hulladéklerakó beruházás pályázati forrásai a 2005. évben már nem jelentkeztek.

A felhalmozási költségvetési kiadásoknál az eredeti előirányzatok 2005. évi 32%-os csökkenésének oka az volt, hogy a kommunális hulladéklerakó beruházás a 2004. évben befejeződött.

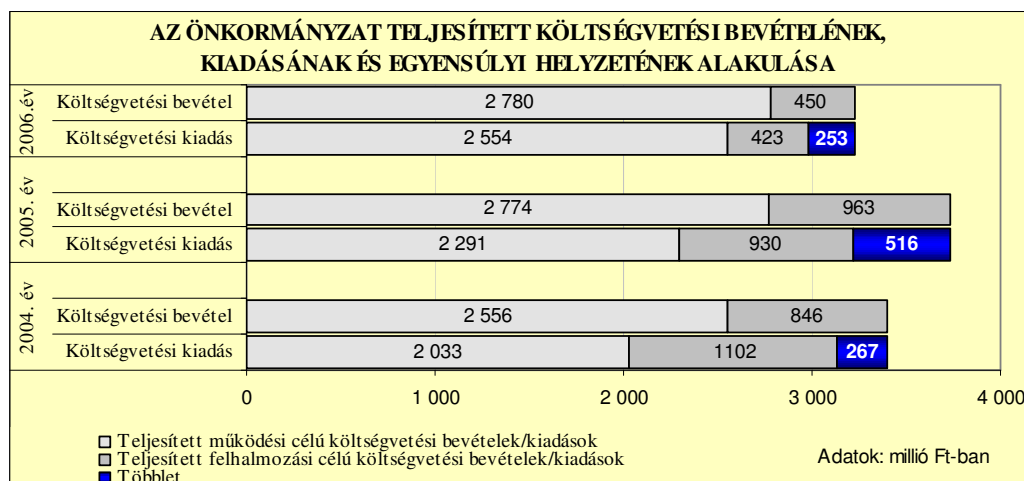
1.2. A költségvetési bevételek és kiadások teljesítése, a pénzügyi egyensúlyi

helyzet alakulása

Az Önkormányzat által ellátott feladatok bővülése és csökkenése a teljesített felhalmozási célú költségvetési bevételeknél és kiadásoknál okozott változást.

A teljesített költségvetési bevételeken belül a 2004-2005. évi 74-75%-ról 86%-ra nőtt a 2006. évre a működési célú költségvetési bevételek aránya. A működési célú költségvetési kiadások teljesített költségvetési kiadásokon belüli aránya folyamatosan nőtt, a 2004. évi 65%-ról 86%-ra két év alatt.

A teljesített költségvetési bevételek és kiadások, valamint a pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulását a következő ábra mutatja:

A vizsgált években a teljesített költségvetési bevételek a költségvetési kiadásokra – az évek sorrendjében – 109%-ban, 116%-ban, illetve 109%-ban nyújtottak fedezetet. A tényleges költségvetési többlet összege a 2004. évi 267 millió Ft-ról 516 millió Ft-ra nőtt a következő évre, majd a 2006. évre 253 millió Ft-ra csökkent.

A 2004-2006. évek költségvetéseiben tervezett hiány összegétől eltérő összegű és irányú teljesítés okai között szerepeltek az elmaradt beruházások, a pénzmaradvány igénybevételek, a terven felüli ingatlan értékesítések, illetve a vitatott ÁFA követelés felhasználása a hiány csökkentésére.

A pénzügyi egyensúly biztosításához az Önkormányzat működési és felhalmozási célú hitelt nem vett fel, kötvényt nem bocsátott ki, értékpapírt nem értékesített.

A pénzügyi egyensúlyi helyzet biztosításán túl más céllal nem bocsátottak ki kötvényt, illetve nem volt működési vagy felhalmozási célú bevétel kölcsön címen.

A vizsgált évek egyikében sem rendelkezett folyószámla hitelkerettel az Önkormányzat.

A 2004-2006. években nem vett fel az Önkormányzat hosszú lejáratú hitelt. A felhalmozási célú hitelállomány összege év végén a 2003. évben 6,0 millió Ft, a 2004. évben 2,8 millió Ft, míg a 2005. és a 2006. évben, valamint 2007. június 30-án 223,5 millió Ft volt.

Az Önkormányzat a 2004-2006. évi költségvetési rendeleteiben tervezett eredeti költségvetési bevételi előirányzatokat az évek sorrendjében 7-27-3%-kal túlteljesítette, míg a költségvetési kiadási előirányzatok 94%-ra, 103%-ra, illetve 93%-ra teljesültek.

A működési célú költségvetési bevételeknél (16-18-12%) túlteljesítés mutatkozott.

A működési célú költségvetési bevételek 2004. évi 16%-os, illetve a 2005. évi 18%-os túlteljesítéséből az intézményi működési bevételek növekménye (bérleti díjak, szúnyoggyérítés) 43-44%-ot jelentett. Az intézményi működési bevételeknél jelentkező túlteljesítés – az évek sorrendjében – (102-73-15%) volt. A 2004. évi 102%-os túlteljesítés 53%-át a beruházásokhoz kapcsolódó ÁFA visszatérülések okozták, míg a 2005. évi 73%-os túlteljesítés 22%-át a bérleti díjak növekedése, míg 26%-át a felhalmozási célú ÁFA visszatérülések okozták. A helyi adóknál mutatkozó 2006. évi túlteljesítés (19%) 97%-a az eredményes behajtásoknak (helyi iparüzési adó) volt köszönhető.

A felhalmozási célú költségvetési bevételeknél a 2005. évben mutatkozott 61%-os túlteljesítés, míg a 2004. évben 14%-kal és a 2006. évben 31%-kal maradt el a teljesítés az eredeti előirányzatoktól.

A túlteljesítés 67%-át a felhalmozási célú pénzeszköz átvételek, míg 20%-át az előző évi pénzmaradvány igénybevétele okozta.

A felhalmozási célú költségvetési kiadásokat a 2005. évben 15%-kal túlteljesítették. A felhalmozási célú költségvetési kiadásokon belül a beruházások csak a 2005. évben (6%) kerültek túlteljesítésre. A felújítások esetében a túlteljesítés (203-272-19%) volt.

A felújításoknál az eredeti előirányzatokat meghaladó teljesítéseket az évközi pályázati források okozták. A felhalmozási célú pénzeszköz átadásoknál jelentkező túlteljesítéseket (364-457-304%) a lakossági közműfejlesztési támogatások kifizetése, illetve a Liget-fürdő részére történő pénzeszköz átadás okozta.

A költségvetési tervezés hiányossága nem játszott szerepet a teljesítés során a tervezett felhalmozási célú hiány csökkenésében.

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT FELKÉSZÜLTSEGE AZ EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOK IGÉNYLÉSÉRE ÉS FELHASZNÁLÁSÁRA, VALAMINT AZ E-KÖZIGAZGATÁSI FELADATOK ELLÁTÁSÁRA

2.1. Az európai uniós források igénybevételére és a várható támogatás felhasználásának szervezettségére történt felkészülés és a belső szabályozottság értékelése

2.1.1. A fejlesztési célkitűzések meghatározása

Az Önkormányzat fejlesztési célkitűzéseit a gazdasági programokban¹⁰ és fejlesztési tervekben rögzítette.

¹⁰ A Képviselő-testület a 276/2002. (XI. 21.) számú határozatával fogadta el a 2002-2006., míg a 9/2007. (I. 25.) számú határozatával a 2007-2010. évekre vonatkozó gazdasági programját.

A 2002-2006. évekre vonatkozó gazdasági programban megjelent fejlesztési célkitűzések (29 projekt) 55%-a, míg a 2007-2010. évekre vonatkozó gazdasági programban meghatározott 60 projekt 53% kapcsolódott az Önkormányzat kötelező feladataihoz.

A gazdasági programok mellett, illetve azokat kiegészítve az Önkormányzat a 2005. évtől kezdődően összeállította és folyamatosan aktualizálta a településfejlesztési elképzeléseinek listáját (fejlesztési tervek). A gazdasági programok és a fejlesztési tervek egymással összhangban voltak. A 2005-2006. évekre vonatkozó fejlesztési tervek tartalmazták a fejlesztési célok megvalósításának tervezett összegét és lehetséges pénzügyi forrásait. A 2007-2010. évekre vonatkozó fejlesztési terv mindezekon felül már az időbeli ütemezésre és a szükséges tervek rendelkezésre állására is tartalmazott információkat. Az Önkormányzat által **benyújtott európai uniós pályázatok** a gazdasági programokban és a fejlesztési tervekben meghatározott **fejlesztési célkitűzésekkel összhangban voltak**. Külső pénzügyi forrás bevonását tervezték a gazdasági programokban szereplő fejlesztési célkitűzések 81%-ának megvalósításához. A fejlesztési célkitűzések 42%-ával európai uniós forrást vettek számba. A fejlesztési célkitűzések megvalósításához nem szabták feltételként az európai uniós pályázati forrás elnyerését.

A valós szükségletek felméréseivel **nem támasztották alá** a gazdasági programokban meghatározott **fejlesztési célkitűzéseket**. A fejlesztési tervekben **figyelembe vették** az Önkormányzat területén élő **lakosok igényeit**, azonban az azokban lévő fejlesztési célkitűzéseket nem támasztották alá megalapozó számításokkal, dokumentumokkal. A dokumentáltság hiánya ellenére a fejlesztési célkitűzéseket alátámasztották a lakossági, vállalkozási, társadalmi és civil szervezeti igények, illetve az ellátottsági mutatók alacsony értékei.

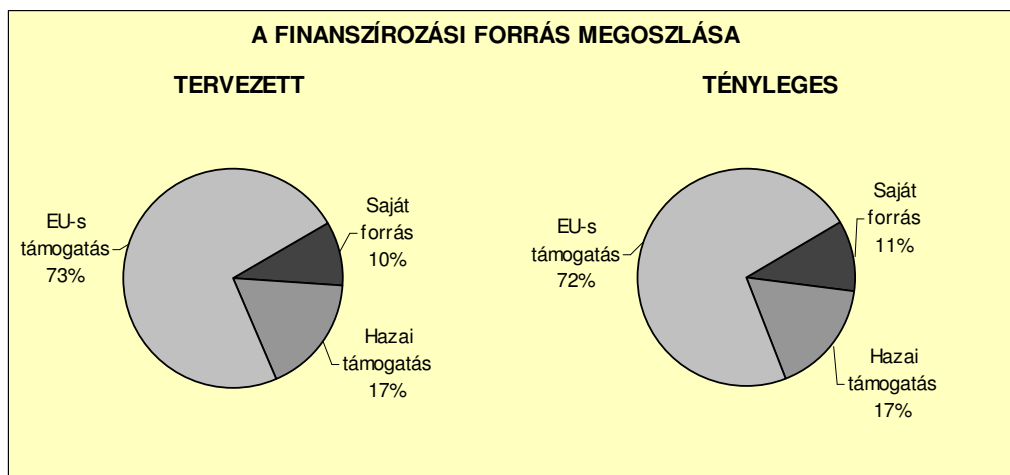
A gazdasági programokban meghatározott fejlesztési célkitűzéseket a fejlesztési tervek elkészítésekor folyamatosan felülvizsgálták és aktualizálták. A fejlesztési tervekben az operatív programok szerinti csoportosításban szereplő **fejlesztési célkitűzések igazodtak az NFT-ben megjelenő pályázati lehetőségekhez**.

A Képviselő-testület 2004-2007. I. félév között az alábbi európai uniós forrásokkal összefüggő fejlesztési feladatokról döntött:

- mezőgazdasági jellegű összekötő út építése az Öregszőlőben (AVOP 3.2.21);
- Kis Bálint Általános Iskola Hősök úti épületének bővítése a centralizált és hatékony működtetés érdekében (ROP 2.3.1);
- A Békés megyei szociális szakemberek képzése és hálózataik kiépítése, valamint működtetése a hátrányos helyzetű rétegek társadalmi befogadásának elősegítése érdekében (HEFOP 2.2.);
- kompetencia alapú oktatás bevezetése a gyomaendrői Kis Bálint Általános Iskolában (HEFOP 3.1.);
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelése (HEFOP 2.1.);
- tanoda típusú tevékenységek a gyomaendrői hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikeresége érdekében (HEFOP 2.1.).

A döntések a gazdasági programban, fejlesztési tervekben foglalt célkitűzésekkel összhangban lévő európai uniós forrásokra történő pályázat benyújtására vonatkoztak. **A benyújtott pályázatok mindegyike nyertes volt.**

Az Önkormányzat 2004-2007. I. félév közötti európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztési feladatainál a finanszírozási források tervezett és tényleges megoszlását a következő ábrák mutatják:

A tényleges forrásmegosztást a befejezett és a folyamatban lévő programok aránya, alakulása befolyásolta.

Az európai uniós forrással támogatott fejlesztések forrásösszetételén belül a hazai támogatás aránya mind terv, mind pedig tényszerűen 17% volt. Az európai uniós támogatás aránya a tervezett 73%-ról 72%-ra csökkent, míg a saját forrás aránya pedig a tervezett 10%-ról 11%-ra nőtt.

A 2004-2007. évek költségvetési rendeletei tartalmazták az európai uniós forrást igénylő fejlesztési feladatokat, azok költségvetési bevételi és kiadási előirányzatait. A költségvetési rendeletek készítése során **gondoskodtak** az európai uniós forrással támogatott fejlesztési feladatokhoz szükséges **saját forrás biztosításáról**. A pályázati saját forrás előirányzatán túlmenően további saját forrásszükségletet nem terveztek. A projektek utófinanszírozása miatti többletforrás igényt a projektek összehangolásával biztosították. A központosított előirányzatok között nem számoltak az Önkormányzatok európai uniós fejlesztési pályázati saját forrás kiegészítésének támogatása igénybevételével. A saját forrást kiváltó **pénzügyi hitel felvételét nem tervezték**.

2.1.2. Az európai uniós forrásokhoz kapcsolódóan a pályázatfigyelés, a pályázat-készítés, valamint az európai uniós támogatással megvalósuló fejlesztés lebonyolítása belső rendjének szabályozottsága, a végrehajtás személyi, szervezeti feltételei

Az Önkormányzat Pályázatfigyelési és Készítési Szabályzatában 2006. év októberétől szabályozásra kerültek a pályázatokkal kapcsolatos tervezés, információszerzés (pályázatfigyelés), előkészítés, pályázatkészítés, a lebonyolítás, az ellenőrzés és az értékelés önkormányzati szintű feladatai. A szabályzat hatálya kiterjedt a nem normatív, hazai és európai uniós támogatásokkal kapcsolatos felhívásokra, illetve pályázatok elkészítésére. Kijelölték az európai uniós forrásokra irányuló pályázatokkal összefüggésben az önkormányzati szintű pályázatok koordinálás feladatait és felelőseit, valamint az önkormányzati szintű nyilvántartás vezetésének felelőseit.

Ezen feladatokat a Titkársági Osztály keretein belül működő Kistérségi Iroda három munkatársa végezte. A Képviselő-testület 147/2007. (V. 31.) számú határozata értelmében a Kistérségi

iroda a Városüzemeltetési és Vagyongazdálkodási Osztály Projektmenedzseri Irodájaként működött tovább a feladatok változatlanul hagyása mellett. A korábbi munkatársak lettek a projektmenedzserek.

Meghatározásra került a szabályzatban az európai uniós forrásokkal kapcsolatos információk áramlási rendje, továbbá szabályozták a pályázatfigyelést végzők és a döntési jogkörrel rendelkezők közötti információszolgáltatási kötelezettséget is.

A pályázati lehetőségekről minden osztályvezetői értekezleten tájékoztatást adott a Projektmenedzseri iroda. Az osztályokkal egyeztetett és az érintett bizottságok által jóváhagyott pályázatok benyújtásáról minden esetben a Képviselő-testület döntött.

A szabályozás hiányossága, hogy nem határozták meg:

- a polgármester és a fejlesztési feladat lebonyolítója (projektmenedzser) közötti kapcsolat-tartás rendjét;
- az európai uniós forrásokra irányuló pályázatfigyelés, pályázatkészítés, valamint az európai uniós forrással támogatott fejlesztés lebonyolításának ellenőrzési kötelezettségét, feladatait és felelőseit.

A Polgármesteri hivatal SzMSz-ében meghatározásra került részletesen a Projektmenedzseri Iroda feladatköre, amely összhangban volt a Pályázatfigyelési és Készítési Szabályzatban, valamint a projektmenedzserek munkaköri leírásaiban foglaltakkal. A szabályzatnak megfelelően a Polgármesteri hivatal vonatkozásában is a Projektmenedzseri Iroda három projektmenedzsere látta el a pályázatfigyeléssel, a pályázatkészítéssel, illetve az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztési feladatok lebonyolításával kapcsolatos feladatokat. **A szabályozás azonban nem terjedt ki részletesen az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztési feladatok lebonyolításával kapcsolatos folyamatba épített ellenőrzés és belső ellenőrzés rendjének szabályozására.**

A Projektmenedzseri Iroda három munkatársa rendelkezett megfelelő képzettséggel (felsőfokú végzettség, európai uniós képzéseken való részvétel), valamint a szükséges nyelvismerettel. Biztosították számukra a Polgármesteri hivatalban a pályázatfigyelés tárgyi feltételeit (Internet) is.

A pályázatfigyelési, a pályázatkészítési, valamint a lebonyolítási feladatokkal külső személyt, vagy szervezetet nem bíztak meg.

A Projektmenedzseri Irodán belül az egyik projektmenedzser munkaköri leírásában szerepelt a feladatok összehangolása és meghatározása, aki már a pályázati lehetőség kiválasztásától kezdődően – a polgármesterrel egyeztetve – kijelölte az adott projekt személyi felelőseit.

Az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztési feladatok lebonyolításával kapcsolatos folyamatba épített ellenőrzés és belső ellenőrzés rendjének szabályozásbeli hiányosságai ellenére az **Önkormányzat összességében eredményesen készült fel** az európai uniós források igénybevételére és felhasználására, a megpályázott és európai uniós forrással támogatott fejlesztési célokat, programokat az Önkormányzat több éve szóló gazdasági programja tartalmazta.

2.1.3. Az európai uniós forrással támogatott fejlesztés megvalósítása

Az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztések közül a „Mezőgazdasági jellegű összekötőút építése az Öregszőlőben” (AVOP 3.2.21), és a „Kis Bálint Általános Iskola Hősök úti épületének bővítése a centralizált és hatékony működtetés érdekében (ROP 2.3.1.) fejleszté-

sek kerültek részletesen vizsgálatra az Önkormányzatnál. A helyszíni ellenőrzés időpontjáig mindkét fejlesztés befejezésre került.

Az **AVOP** program keretében megvalósult fejlesztés tervezett összköltsége 60,1 millió Ft volt. A pénzügyi forrását a támogatási szerződés szerint 85%-ban támogatás (51,1 millió Ft), amelyből 38,3 millió Ft uniós forrás, míg 12,8 millió Ft hazai költségvetési forrás volt, továbbá 15%-ban saját forrás biztosította. **Az elnyert 38,3 millió Ft európai uniós támogatásból 37,6 millió Ft-ot vettek igénybe.**

A **ROP** program keretében megvalósult fejlesztés tervezett összköltsége 182,2 millió Ft volt. A pénzügyi forrását a támogatási szerződés szerint 90%-ban támogatás (164,0 millió Ft), amelyből 138,1 millió Ft uniós forrás, míg 25,9 millió Ft hazai költségvetési forrás volt, továbbá 10%-ban saját forrás biztosította. **Az elnyert 138,1 millió Ft európai uniós támogatásból 136,2 millió Ft került felhasználásra.**

Mindkét beruházás a tervezett műszaki tartalommal valósult meg, a tervezett kezdési és befejezési határidők betartása mellett.

Az **AVOP** program keretében megvalósult fejlesztésnél az elszámolások benyújtásának ideje megfelelt a támogatási szerződésben előírt két mérföldkő ütemezésnek (2005. november 30., 2006. június 30.). A beruházás **a tervezett költségvetés 98,2%-os összegében valósult meg.**

A **ROP** program keretében megvalósult fejlesztésnél a kifizetési kérelmeket (hét db) szintén a támogatási szerződésben előírt ütemezésnek megfelelően állították össze. A beruházás **a tervezett költségvetés 99,5%-ában valósult meg.**

Nem nehezítették az európai uniós támogatások kifizetésének igénylésénél a projekt előrehaladási jelentések, valamint a támogatások kifizetésének igénylését alátámasztó számlák, bizonylatok ellenőrzése a tervezett ütemezések tartását.

Mindkét projekt esetében **biztosította az Önkormányzat a vállalt saját forrást**, a megelőleges követelményének eleget tettek. Pénzügyi zavarokat nem okozott a támogatott fejlesztések utófinanszírozási rendszere.

A kiadások teljesítése a támogatási szerződésekben szereplő megvalósítás ütemezése szerint haladt.

Az **AVOP** program keretében megvalósuló projekt támogatási szerződése nem került módosításra, míg a **ROP program keretében megvalósuló fejlesztés támogatási szerződését három alkalommal módosították.**

A támogatási szerződést 2005. július 11-én, 2005. július 25-én és 2005. július 28-án módosították. Az első módosítást az indokolta, hogy a kivitelezés során elengedhetetlen pótmunkák váltak szükségessé, amelyek miatt az eredeti költségtervet át kellett csoportosítani. A második módosításra azért került sor, mert jogszabályváltozás miatt törölni lehetett a Városi Sportcsarnokon fennálló jelzalogot. A harmadik számú szerződésmódosítás a fősorok összesítő sorait és a végösszeget nem érintette, azonban a fősorokon belül több átcsoportosítás is történt. Összességében megállapítható, hogy **a szerződésmódosítások indokoltak voltak**, és azokat az Irányító Hatóság jóváhagyta. A támogatási szerződés módosítása nem függött össze a tervezett ütemezés megváltoztatásával.

Az **AVOP** program keretében megvalósult beruházás tervezett összköltsége 60,1 millió Ft volt, míg a tényleges összköltség 59,0 millió Ft-ban realizálódott. A **ROP** program keretében megvalósult fejlesztés a tervezett 182,2 millió Ft-os összköltség helyett ténylegesen 181,3

millió Ft-ból valósult meg. Mindezek alapján megállapítható, hogy **az uniós forrásból támogatott fejlesztési feladatok többletkiadással nem jártak.**

A Polgármesteri hivatalban a bevételek beszedésénél és a kiadások teljesítésénél **működött a folyamatba épített ellenőrzés.** A pénzgazdálkodási jogkörök gyakorlóit eleget tettek ellenőrzési feladataiknak. A folyamatba épített ellenőrzés műszaki, szakmai feladatait a fejlesztési feladatok megvalósítása során a lebonyolítást végző Projektmenedzseri iroda működésével biztosították.

Az AVOP program keretében megvalósult fejlesztést a két kifizetési kérelemhez kapcsolódóan ellenőrizte a helyszínen a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal. A helyszíni ellenőri jegyzőkönyvek hiányosságokat nem tártak fel. A ROP program keretében megvalósult fejlesztést a VÁTI Kht. négy alkalommal, míg a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal és a Brüsszeli auditorok egy-egy alkalommal ellenőrizték.

Hiányosságokat a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal ellenőrzési jelentés kivonata tárt fel:

- az Integrál Rt. 116/2005. számú számlája 132 639 Ft-tal meghaladta a Támogatási szerződésben rögzített építésre fordítható kiadásokat. A VÁTI Kht. területi képviselője a számla alapján kifizetendő összeget a tartalmi és formai ellenőrzést követően csökkentette a fenti nem elszámolható költséggel;
- a számítástechnikai eszközök aktiválásának ellenőrzésekor a helyszíni vizsgálat megállapította, hogy az eszközkarton, illetve a hozzátartozó számla adatai 378 203 Ft-os eltérést mutattak. A hibás aktiválás azonban az elismerhető költségeket nem érintette.

A külső ellenőrzés szabálytalanságra vonatkozó megállapításaihoz visszafizetési kötelezettség nem kapcsolódott. Az Önkormányzat intézkedett a feltárt hibák kijavítását illetően.

Belső ellenőrzés nem vizsgálta a támogatott fejlesztési feladatokat.

2.2. Az e-közigazgatási feladatok előkészítése, bevezetése

A Polgármesteri hivatal **rendelkezett** helyzetelemzést tartalmazó **informatikai stratégiával**¹¹, amely az e-közigazgatási feladatok 4. szintjének megvalósításához szükséges közép- és hosszú távú célokat tartalmazta.

Rövidtávú célként határozták meg a homogén hivatali infrastruktúra létrehozását, és a széles-sávú informatikai hálózat kiépítését a 2005. és a 2006. évek folyamán. Középtávú célként – 2010-ig – fogalmazták meg az adminisztratív és közigazgatási alkalmazások homogenizálását, az elektronikus aláírás bevezetését, a közigazgatási információs portálok funkcióinak továbbfejlesztését (3. szintű szolgáltatás elérését), térinformatikai rendszer központi beszerzését és bevezetését. Hosszú távú célként – 2012-ig – tűzték ki a teljes elektronikus ügyintézés, a kétirányú interaktivitást támogató e-ügyintézés (4. szint).

Az Önkormányzat nem, azonban a Békési Kistérségi Társulás pályázott az NFT GVOP által kiírt támogatásra¹². A pályázat eredményes volt, jelenleg folyamatban van a 130 km hosszú optikai hálózatnak a kiépítése a települések között, illetve a településeken belül.

¹¹ A stratégiát a Békési Kistérségi Társuláshoz csatlakozó tíz településre (három város, hét község) vonatkozóan készítették el.

¹² GVOP 4.4.2-05/1-2005-12-0010/4.0. pályázat szélessávú hálózat önkormányzatok általi kiépítésének támogatására.

Az **e-közigazgatási feladatok ellátásának személyi feltételeit** a Polgármesteri hivatalon belül **biztosították**. A feladatot az aljegyző (aki korábban rendszergazdaként dolgozott) és egy főfoglalkozású informatikus látta el. Az e-közigazgatási feladatok megvalósítása vásárolt szoftverrel, az Okmányiroda ügyeiben a Belügyminisztérium által biztosított szoftverrel történt.

Az Önkormányzatnál **e-közigazgatási feladatokat ellátó informatikai rendszer működött** (2003. július 1-től) az elektronikus nyújtandó közszolgáltatások Interneten keresztül történő igénybevételére. Az e-közigazgatási feladatokat ellátó informatikai rendszer keretében honlapot¹³ működtettek, amelyen információszolgáltatási feladatokat láttak el. A honlapon közzétették az önkormányzati rendeleteket, határozatokat, a Képviselő-testületi előterjesztéseket, az Önkormányzat szervezetére és a Polgármesteri hivatal szervezeti egységeire, az ügyfélfogadás rendjére vonatkozó adatokat.

Az e-közigazgatási feladatokat ellátó informatikai rendszer a közérdekű információk, tájékoztató adatok közzétételét 2. elektronikus szolgáltatási szinten az Önkormányzat honlapján biztosította. Az Önkormányzat az önkormányzati szolgáltatások **e-közigazgatás keretében történő ügyintézését az állampolgárok részére** a személyi okmányok esetében 3. elektronikus szolgáltatási szinten, a hatósági igazolások, lakcímváltozás bejelentése, gépjármű regisztráció, súlyadó fizetés, szociális juttatások, helyi adózás és az egészségüggyel kapcsolatos szolgáltatások ügykörökben 2. elektronikus szolgáltatási szinten, az építési engedélyezéssel kapcsolatos ügykörökben 1. elektronikus szolgáltatási szinten valósította meg. Az üzleti vállalkozások részére az iparüzési adó, gépjármű súlyadó, engedélyek ügykörökben a szolgáltatást 2. elektronikus szolgáltatási szinten biztosította.

A teljes on-line ügyintézési rendszer biztosításának pénzügyi akadályai voltak (szoftverfejlesztés).

Az Eisztv. 21. § (3) bekezdése alapján az Önkormányzat 2008. július 1-től köteles a közérdekű adatok elektronikus közzétételére, mivel lakosságszáma nem éri el az 50 ezer főt. Az Önkormányzat ennek ellenére 2007. január 1-től a jegyző utasítására már gondoskodott a közérdekű adatok közzétételéről.

Az Önkormányzat jegyzője a 2006. évben és 2007. I. félévében nyújtott **céljellelű támogatások adatait** az Áht. 15/A. § (1) bekezdésében foglalt előírást betartva **közzétette**. A pénzeszközök felhasználásával, a vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, **a nettó ötmillió Ft-ot elérő, vagy azt meghaladó értékű szerződések** megnevezését, tárgyát, a szerződést kötő felek nevét, a szerződés értékét a 2006. évben és 2007. I. félévében az Áht. 15/B. § (1) bekezdésében foglalt előírást betartva **közzétették**. Eleget tett az Önkormányzat a **gazdálkodási adatokra vonatkozó adatszolgáltatásnak** az Ámr. 157/D § (1) bekezdésében előírtak szerint. Mindhárom közzététel az Önkormányzat honlapján történt meg.

Az Önkormányzatnál az e-közigazgatási feladatokat ellátó informatikai rendszer ügyfelek általi igénybevételének figyelési rendszerét nem alakították ki.

3. A KÖLTSÉGVETÉSI GAZDÁLKODÁS KONTROLLJAI

3.1. A szabályozottság kockázata a költségvetés tervezési, gazdálkodási, be-

¹³ A honlap elkészítésére és működtetésére 2002-ben pályázott az Önkormányzat. A pályázaton nyert kétmillió Ft-ból és 0,5 millió Ft saját forrásból valósult meg a honlap.

számolási és a folyamatba épített ellenőrzési feladatainál

A 2006. évben a Polgármesteri hivatalnál a **költségvetés tervezési és a zárszámadás készítési folyamatok szabályozottsága alacsony kockázatot¹⁴ jelentett** a feladatok szabályszerű végrehajtásában, mert szabályozták a költségvetési tervezés és a zárszámadás elkészítés rendjét, kijelölték a tervezés koordinálásáért felelős személyt, meghatározták az intézményi adatok ellenőrzésének feladatait.

A gazdálkodási, a pénzügyi-számviteli és a folyamatba épített ellenőrzési feladatok szabályszerű végrehajtásában a feladatok **szabályozottsága összességében alacsony kockázatot jelentett** az elvégzendő feladatok szabályszerű végrehajtásában, mivel a Polgármesteri hivatal rendelkezett SzMSz-szel, ügyrenddel, számviteli politikával és a kapcsolódó – aktualizált – szabályzatokkal, számlarenddel. Annak ellenére összességében alacsony volt a kockázat, hogy:

- a Polgármesteri hivatal számviteli politikájában nem rögzítették a figyelembe veendő szempontokat a terven felüli értékcsökkenés elszámolásánál;
- a leltározási és leltárkészítési szabályzatban nem határozták meg az üzemeltetésre átadott eszközök leltározásának módját;
- az értékelési szabályzat nem tartalmazta a terven felüli értékcsökkenés elszámolásának rendjét;
- a számlarend nem tartalmazta a főkönyv és az analitikus nyilvántartások egyeztetésének dokumentálási módját;
- az ellenőrzési nyomvonal nem tartalmazta az elvégzendő feladatokat, a feladatok végrehajtásáért felelős szervezeti egység megnevezését, utalást arra, hogy a feladatokat részletesen mely szabályzatok tartalmazzák, a feladatok elvégzését igazoló dokumentum megnevezését, fellelhetési helyét a rendszerben;
- nem alakították ki a kockázatkezelés eljárásrendjét;
- a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje nem tartalmazta az intézkedések nyomon követését, a szabálytalanságok, intézkedések nyilvántartását.

A Polgármesteri hivatalban az **informatikai rendszer szabályozottságának hiányosságai közepes mértékű kockázatot jelentettek** az informatikai feladatok biztonságos végrehajtásában, amelyet a következő szabályozásbeli hiányosságok okoztak:

- nem írták elő szabályzatban, belső utasításban, vagy egyéb dokumentumban a hozzáférések ellenőrzését, valamint ezek dokumentálásának szükségességét;
- a Polgármesteri hivatalban nem rendelkeztek dokumentummal az informatikával kapcsolatos szabályzatok megismertetéséről;

¹⁴ A kialakított belső kontrollokban rejlő kockázatot alacsonynak minősítettük, ha a kontrollok – végrehajtásuk esetén – megfelelő védelmet nyújtanak a hibák bekövetkezése ellen. Közepesnek minősítettük a belső kontrollokban rejlő kockázatot, amennyiben a kontrollok – végrehajtásuk esetén – a lehetséges hibák többsége ellen védelmet nyújtanak. Magasnak értékeltük a kockázatot, ha a kontrollok – kialakításuk hiányában, vagy hiányos kialakításuk miatt – nem nyújtanak elegendő védelmet a lehetséges hibákkal szemben.

- a pénzügyi-számviteli informatikai rendszerrel kapcsolatos szabályzatok a pénzügyi-számviteli területen dolgozók munkaköri leírásaival nem voltak összhangban, mivel azokban nem határozták meg a számítástechnikai programok használatával kapcsolatos feladatokat.

3.2. A belső kontrollok érvényesülése az önkormányzati források szabályszerű felhasználásában, a költségvetési tervezés, gazdálkodás, beszámolás folyamataiban

A Polgármesteri hivatalnál a **költségvetési tervezés és a zárszámadás készítés folyamatában a belső kontrollok működésének megbízhatósága kiváló** volt. Annak ellenére összességében kiváló volt a kontrollok működésének megbízhatósága¹⁵, hogy a 2006. évi zárszámadás készítés folyamatában nem vizsgálták dokumentáltan az intézményi számszaki beszámoló belső, valamint annak a jegyző által meghatározott adatszolgáltatással való összhangját.

A Polgármesteri hivatal **az állományba nem tartozók megbízási díjaival kapcsolatos kiadások** fedezetére a 2006. évi elemi költségvetésben 330 ezer Ft eredeti előirányzatot tervezett, amely összeget az évközbéli módosítások következtében 2720 ezer Ft-ra növeltek. Az eredeti előirányzat 0,2%-ot, a módosított 1,1%-ot képviselt a személyi juttatások tervezett kiadásaiból. A 2006. évi költségvetési előirányzatok felhasználása során a megbízási szerződések tárgya¹⁶ összhangban volt a Polgármesteri hivatal által ellátott feladatokkal. Az **állományba nem tartozók megbízási díjainak kifizetési során** a működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására kialakított **kontrollok működésének megbízhatósága** összességében **kiváló** volt, mivel a megbízási szerződésben meghatározott cél teljesítésének, a kiadás jogosultságának, összegszerűségének ellenőrzését a szakmai teljesítés igazolására kijelölt személy elvégezte és ezt az előírt módon igazolta. Az utalvány ellenjegyzője a gazdálkodásra vonatkozó szabályok érvényesüléséről, a szakmai teljesítés igazolásának és az érvényesítésnek a megtörténtéről meggyőződött. A kialakított kontrollok működése megfelelt a szabályozásoknak és a legmagasabb szintű elvárásoknak a működésbeli hibák megelőzésénél és feltárásánál, illetve kijavításánál.

A Polgármesteri hivatal a külső szolgáltatók által végzett **karbantartási, kisjavítási szolgáltatásokkal kapcsolatos** kiadások fedezetére a 2006. évi elemi költségvetésben 6072 ezer Ft eredeti előirányzatot tervezett, amely összeget az évközbéli módosítások következtében 10 827 ezer Ft-ra növeltek. Az eredeti előirányzat 2,6%-os, a módosított 3,4%-os részarányt képviselt a tervezett dologi kiadásokból. Az előirányzatok felhasználása során a kötelezettségvállalások tárgya¹⁷ összhangban volt a Polgármesteri hivatal által ellátott feladatokkal. A

¹⁵ A kontrollok működésének eredményességét, megbízhatóságát kiválóan értékeltük abban az esetben, ha azok működése – esetleges apróbb hiányosságoktól eltekintve – megfelelt a hibák megelőzésére és kijavítására meghatározott szabályozásnak és a legmagasabb szintű elvárásoknak. Jónak minősítettük a kontrollok működését, ha a hiányosságok száma ugyan jelentős volt, de nem veszélyeztette az ellenőrzött terület hibáinak megelőzését és kijavítását. Amennyiben a hiányosságok mértéke nem biztosította a hibák megelőzését, feltárását, kijavítását és ezáltal veszélyeztette az eredményes, megbízható működést, a kontroll működésének megbízhatósága gyenge minősítést kapott.

¹⁶ A megbízási szerződések a 2006. április 9-én tartott országgyűlési képviselőválasztás és a 2006. október 1-jén tartott önkormányzati képviselőválasztás feladatainak ellátására, valamint a belvízvédekezéssel kapcsolatos feladatok elvégzésére irányultak.

¹⁷ A megfelelőségi teszt elvégzése során tételesen ellenőrzött külső szolgáltató által végzett karbantartások, kisjavítások az önkormányzati ingatlanok, gépjárművek, fénymásolók, számítástechnikai eszközök karbantartására, javítására irányultak.

külső szolgáltatók által végzett karbantartási, kisjavítási feladatokkal kapcsolatos kifizetések során a működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására kialakított **kontrollok működésének megbízhatósága** összességében **kiváló** volt, mivel a karbantartás megrendelési szerződésben meghatározott cél teljesítésének, a kiadás jogosultságának,összecszerűségének ellenőrzését a szakmai teljesítés igazolására kijelölt személy elvégezte és ezt az előírt módon igazolta. Az utalvány ellenjegyzője a gazdálkodásra vonatkozó szabályok érvényesüléséről, a szakmai teljesítés igazolásának és az érvényesítésnek a megtörténtéről meggyőződött. A kialakított kontrollok működése megfelelt a szabályozásoknak és a legmagasabb szintű elvárásoknak a működésbeli hibák megelőzésénél és feltárásánál, illetve kijavításánál.

A Polgármesteri hivatal az **ügyvitel- és számítástechnikai eszközök**, valamint az **egyéb gépek, berendezések és felszerelések beszerzésével, létesítésével kapcsolatos** kiadások fedezetére a 2006. évi elemi költségvetésben 9050 ezer Ft eredeti előirányzatot tervezett, amely összeget az évközbeni módosítások következtében 11 798 ezer Ft-ra növeltek. Az eredeti előirányzat 1,9%-ot, a módosított 2,4%-ot képviselt a tervezett felhalmozási kiadásokból. Az ügyvitel- és számítástechnikai eszközök, valamint az egyéb gépek, berendezések és felszerelések beszerzésével, létesítésével kapcsolatos **kifizetések során** a működési hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására kialakított **kontrollok működésének megbízhatósága** összességében **kiváló** volt, mivel a gépbeszerzésekre vonatkozó szerződésben meghatározott cél teljesítésének, a kiadás jogosultságának ellenőrzését a szakmai teljesítés igazolására kijelölt személy elvégezte és azt az előírt módon igazolta. Az utalvány ellenjegyzője a szakmai teljesítés igazolásának és az érvényesítésnek a megtörténtéről meggyőződött. Annak ellenére összességében kiváló volt a kontrollok működésének megbízhatósága, hogy az utalvány ellenjegyzője három esetben nem győződött meg a gazdálkodásra vonatkozó szabályok betartásáról, mert nem tett észrevételt, hogy kötelezettséget nem az arra felhatalmazott személy vállalt (a puskák és két alkalommal klímaberendezés beszerzése során).

A Polgármesteri hivatalnál az állományban nem tartozók megbízási díjaival, a karbantartási, kisjavítási szolgáltatásokkal, továbbá a gépek, berendezések, felszerelések beszerzésével kapcsolatos kifizetések során **a belső kontrollok működésének megbízhatósága a gazdálkodás folyamatában kiváló volt.**

Az **informatikai** rendszer 2006. évi és 2007. I. félévi működtetésénél a működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására a kialakított **kontrollok működésének megbízhatósága kiváló volt**, mivel a pénzügyi-számviteli feladatokat teljes körűen számítógépes programok segítségével látták el, melyek biztosították a főkönyv, a könyvviteli mérleg és a költségvetési beszámoló egyezőségét. Az informatikai rendszer követte a jogszabályi előírások változását. A számítógépes programok biztosították a bevitt adatok ellenőrzését, valamint az adatok visszamenőleges elérhetőségét. A Polgármesteri hivatal és az intézmények közötti hálózatot kiépítették, rendelkeztek Internettel. Annak ellenére összességében kiváló volt a kontrollok működésének megbízhatósága, hogy nem rögzítették a hardver hibákat és kezelésüket.

3.3. A belső ellenőrzési kötelezettség teljesítése, javaslatainak hasznosulása

A **belső ellenőrzés szervezeti kereteinek kialakítása és szabályozási szintje** a belső ellenőrzés végrehajtásában összességében **alacsony kockázatot jelentett**, mivel a belső ellenőrzési feladatok végrehajtását önkormányzatok társulásával megoldották, az ellenőrzések lefolytatásához készítettek ellenőrzési programot, ezek tartalma megfelelt a jogszabályban előírtaknak. Összességében alacsony volt a kockázat annak ellenére, hogy a társulással kötött megállapodásban nem rögzítették, hogy a belső ellenőrzési vezetői feladatokat a társulás látja el, és az Önkormányzat a belső ellenőrzési feladat ellátásához nem rendelkezett kockázatelemzéssel alátámasztott stratégiai tervvel.

Mivel a belső ellenőrzést önkormányzatok társulásával oldották meg, így biztosították annak funkcionális függetlenségét. A belső ellenőrzési kötelezettséget nem a Polgármesteri hivatal SzMSz-ében, hanem az SzMSz-ben írták elő, és ebben határozták meg annak módját is (hogy társulás keretében oldják meg). A társulással kötött megállapodás nem tartalmazta a belső ellenőrökre vonatkozó általános és szakmai követelményeket, de a foglalkoztatott belső ellenőrök iskolai végzettsége és szakmai képezése megfelelt a követelményeknek.

Az **éves ellenőrzési tervet** a Képviselő-testület az előírt határidőre elfogadta, azt azonban nem támasztotta alá kockázatelemzés, nem tartalmazta az ellenőrzések célját, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitás meghatározását, az ellenőrzések módszereit. A soron kívüli feladatokra a tervben tartalékoltak kapacitást.

A belső ellenőrzési kézikönyv nem tartalmazta a módszertani útmutatókat, az egyes ellenőrzési módszerek főbb lépéseit, szakaszait. E hiányosságot kivéve tartalma megfelelt a követelményeknek.

A **belső ellenőrzés működésénél** a kialakított kontrollok **megbízhatósága jó** volt.

A 2006. évi ellenőrzési tervben előírt **feladatokat** – egy kivételével – **az ütemezésnek megfelelően végrehajtották**. A Polgármesteri hivatalban elvégezték a házipénztár, a pénztári és banki bizonylatok vizsgálatát, azonban **elmaradt** a szabályzatok aktualizálásának ellenőrzése. Az intézményeknél a vizsgálatokat a tervnek megfelelően elvégezték. Hat intézménynél ellenőrizték a normatív állami hozzájárulások elszámolását, hat intézménynél a munkaerő és bérigazgatást, öt intézménynél átfogó pénzügyi-gazdasági ellenőrzésre került sor. A Liget Fürdő Kft-nél a vagyongazdálkodást ellenőrizték.

A 2007. év I. félévében a tervben szereplő ellenőrzéseket az ütemezésnek megfelelően elvégezték. A Polgármesteri hivatalban ellenőrizték a szabályzatok aktualizálását, valamint a házipénztári pénzkezelést, a pénztári és a bankbizonylatokat. Hat intézménynél ellenőrizték a normatív állami hozzájárulások elszámolását, két intézményben átfogó pénzügyi-gazdasági ellenőrzést hajtottak végre, továbbá ellenőrizték a konyhák működését.

Az ellenőrzéseket ellenőrzési program alapján hajtották végre.

A 2006. évben a belső ellenőrzés keretében nem vizsgálták a Polgármesteri hivatalnál a FEUVE rendszer kiépítését és helyi szabályoknak való megfelelést, valamint a közbeszerzéseket, illetve a közbeszerzési eljárásokat, továbbá a kedvezményezett szervezeteknél az Önkormányzat költségvetéséből céljellel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználását. Az Önkormányzat többségi irányítást biztosító befolyása alatt működő gazdasági társaságok közül a Liget Fürdő Kft-nél ellenőrizték a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását, gyarapítását, illetve az elszámolások, beszámolók megbízhatóságát.

A belső ellenőrzésekről készített **jelentések** nem tartalmaztak eredményeket és hiányosságokat összefoglaló értékelést, azonban **tartalmaztak ajánlásokat, javaslatokat**. A belső ellenőrzést végzők az ellenőrzések során nem tártak fel büntető, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekményt. A belső ellenőrök a 2006. évben összesen 46 javaslatot tettek, melyek 41%-a a szabályozottságra, 55%-a a szabályszerű működésre és 4%-a az Önkormányzat rendelkezésére álló források hatékony és eredményes felhasználására irányult.

Az ellenőrzöttök egy esetben tettek a jelentésben megfogalmazottakra észrevételt, melynek alapján a jelentés módosításra került. A javaslatok végrehajtására vonatkozóan az ellenőrzöttök a **megadott határidőn belül az intézkedési terveket elkészítették**. Az intézkedési ter-

veket a belső ellenőrzést végzők felülvizsgálták. Ezen túlmenően az intézkedési tervekben foglaltak megvalósítását a belső ellenőrök a következő vizsgálat során ellenőrizték.

A jegyző a 2006. évi költségvetési beszámoló keretében beszámolt a belső ellenőrzés működtetéséről, de az Áht. 97. § (2) bekezdésében előírtakat megsértve **nem számolt be a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzésekről.**

A Képviselő-testület a polgármester előterjesztése alapján a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg áttekintette az általa alapított és fenntartott költségvetési szervek 2006. évi ellenőrzésének tapasztalatait. Az összefoglaló ellenőrzési jelentést elfogadta, további feladatokat nem határozott meg.

4. AZ ÁSZ KORÁBBI ELLENŐRZÉSI JAVASLATAI ALAPJÁN KÉSZÍTETT INTÉZKEDÉSI TERV VÉGREHAJTÁSA, EREDMÉNYESSÉGE

4.1. Az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének átfogó ellenőrzése során tett javaslatok végrehajtására tervezett intézkedések megvalósulása

Az ÁSZ a 2004. évben végezte el az Önkormányzat gazdálkodásának átfogó ellenőrzését.

Az Önkormányzat gazdálkodási rendszere átfogó ellenőrzésének 27 szabályszerűségi javaslata volt. A javaslatok hasznosítására **2005. január 24-én** felelősök és határidők megjelölésével **intézkedési terv készült.**

A Képviselő-testület az ÁSZ jelentéséről készített tájékoztatót megtárgyalta és a jelentésben javasoltak megvalósítása érdekében készített intézkedési tervnek az elfogadásáról határozott¹⁸.

Az ÁSZ által tett szabályszerűségi javaslatok 81%-át megvalósították, 4%-át részben hasznosították, míg 15%-át nem hasznosították.

A költségvetési koncepció és a költségvetési rendelet tartalmára, mellékleteire és módosítására vonatkozó hat javaslat közül négyet hasznosítottak. A 2005. évtől kezdve gondoskodtak arról, hogy a költségvetési koncepció, valamint a költségvetési rendelettervezet Képviselő-testület elé terjesztése határidőben¹⁹ megtörténjen, csatolták a költségvetési koncepció tervezetéhez a helyi kisebbségi önkormányzatok koncepciótervezetről alkotott véleményét, tájékoztatták a helyi kisebbségi önkormányzatok elnökeit a költségvetési koncepció helyi kisebbségi önkormányzatra vonatkozó részéről, továbbá gondoskodtak arról, hogy a költségvetési rendeletben kerüljön bemutatásra a közvetett támogatásokra vonatkozó kimutatás. A javaslatok végrehajtása biztosította a jogszabályi előírások betartását, illetve a Képviselő-testület tagjainak döntéshozatalát elősegítő tájékoztatás megadását. A Képviselő-testület – az Áht. 118. § (1) bekezdésének 2. pontja, illetve a (2) bekezdésének 2. pontja előírásait megsértve – **nem határozta meg** rendeletben az Önkormányzat költségvetésének és zárszámadá-

¹⁸ A Képviselő-testület 31/2005. (II. 24.) számú határozata.

¹⁹ Az Áht 70. § előírása szerint a költségvetési koncepciót november 30-ig, a Képviselő-testület tagjai általános választásának évében, december 15-ig kell benyújtani a Képviselő-testületnek. A jegyző által elkészített költségvetési rendelettervezet az Áht. 71. § (1) bekezdése szerint a polgármester február 15-ig nyújtja be a Képviselő-testületnek.

sának előterjesztésekor a Képviselő-testület részére tájékoztatásul bemutatandó mérlegek, kimutatások tartalmi követelményeit. Az Ámr. 139. §-ában előírtakat megsértve a jegyző **nem készítette el** a likviditási tervet az Önkormányzat pénzállományának alakulásáról.

A jóváhagyott költségvetési előirányzatok módosítására, nyilvántartására, valamint a jóváhagyott előirányzatokon belüli gazdálkodásra vonatkozó három javaslat közül egyet hasznosítottak. Az előirányzat változásokról vezetett számítógépes nyilvántartás megfelelt a jogszabályi előírásoknak. Az Önkormányzat **nem tett eleget** a 2006. első félévében érkezett pótelőirányzatok miatt indokolt, az Ámr. 53. § (2) bekezdésében előírt negyedévenkénti költségvetési rendeletmódosítási kötelezettségének, mivel a 2006. évi költségvetési rendeletet negyedéven túl, 2006. június 30-án módosította. A jóváhagyott előirányzatokon belüli gazdálkodás a 2005-2006. években **nem valósult meg**, mivel a Városi Gondozási Központ, valamint a Kis Bálint Általános Iskola esetében mindkét évben előirányzat túllépés mutatkozott. A jegyző a Htv. 140. § (1) bekezdés e) pontjában előírtakat megsértve **nem kísértc figyelemmel** a kiemelt előirányzatokon belüli gazdálkodást.

A gazdálkodás és a pénzügyi-számviteli feladatellátás szabályozottságához kapcsolódó öt javaslat mindegyikét hasznosították. A Polgármesteri hivatal gazdasági szervezetének ügyrendjét 2005. év áprilisától léptették hatályba, amelyben kijelölték a szakmai teljesítés igazolását végzőket, és meghatározták azok feladatait is. Előírták benne azt is, hogy az 50 ezer Ft-ot el nem érő kifizetések esetében nem kell előzetes írásbeli kötelezettségvállalás. A jegyző kialakította az intézményekre vonatkozó számviteli rendet. A 2005. évtől kezdődően megfelelő számítógépes nyilvántartást vezettek a kötelezettségvállalásokról. A megfelelő szabályozás biztosította a jogszabályszerű gazdálkodást, egyben csökkentette az ezen tevékenységekben rejlő kockázatot.

A költségvetési gazdálkodási és ellenőrzési jogkörök gyakorlásának szabályszerűsége érdekében tett javaslatot hasznosították. Ennek megfelelően maradéktalanul betartották az utalvány ellenjegyzésének szabályait, eleget téve a jogszabályi előírásoknak, és az összeférhetlenségi követelményeknek.

Az értékpapírok és a követelésállomány esetében az értékvesztés elszámolásának szükségességére vonatkozó javaslat a 2005. évtől hasznosításra került, így ezen vagyonelemek a megfelelő értéken kerültek bemutatásra a mérlegben.

A vagyongazdálkodási rendelet tartalmi kiegészítésére vonatkozó javaslat **részben hasznosult**. Az **Önkormányzat tulajdonában lévő vagyon tulajdonjogának és vagyonkezelői jogának** ingyenes átruházási esetei megfogalmazásra kerültek a 14/2003. (VI. 5.) számú vagyongazdálkodási rendeletben, de azok **konkrét módja** az Áht. 108. § (2) bekezdésében foglaltakat megsértve **nem**.

A vagyongazdálkodás átláthatóságával kapcsolatos javaslat hasznosításra került. Az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalások felső korlátja a 2006. évtől kezdődően a költségvetés és a zárszámadás mellékleteként bemutatásra került, elősegítve a Képviselő-testület megfelelő döntését.

Az Önkormányzat által nyújtott **céljellegű támogatásokhoz** kapcsolódó három javaslatot hasznosították. Biztosították 2005. márciusától, hogy az alapítványoknak, közalapítványoknak átadott támogatásokról minden esetben a Képviselő-testület döntsön. A közhasznú szervezeteknek adott támogatások esetében a 2005. évtől a szerződésekben meghatározták az elszámolás feltételeit és módját. A céljelleggel nyújtott támogatások célszerű felhasználását a Polgármesteri hivatal oktatási előadója a 2005. évtől kezdődően ellenőrizte, betartva ezzel a jogszabályi előírásokat, és biztosítva a támogatások célszerű felhasználását.

A költségvetési szervek elemi beszámolójának felülvizsgálatára, a zárszámadási rendelet szerkezetére, tartalmára, mellékleteire vonatkozó három javaslat mindegyikét hasznosították. A jogszabályi előírásoknak megfelelően a 2005. évtől gondoskodtak arról, hogy a zárszámadási rendeletben kerüljenek bemutatásra a működési és felhalmozási célú bevételek és kiadások mérlegszerűen, a helyi önkormányzat összevont mérlege, a vagyonkimutatás, valamint a közvetett támogatásokra vonatkozó kimutatás. A költségvetési szervek elemi beszámolója felülvizsgálatának rendjét, tartalmát a 2005. év áprilisától kezdve tartalmazta az SzMSz.

A kisebbségi önkormányzatokkal való megállapodás tartalmára vonatkozó javaslatnak megfelelően a 2005. évtől kezdődően felülvizsgálatra kerültek a helyi kisebbségi önkormányzatokkal (német, cigány) kötött együttműködési megállapodások, ezáltal a települési és a helyi kisebbségi önkormányzatok közötti együttműködés megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

A középületek akadálymentesítésére tett ÁSZ javaslatot tekintettel a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 29. § (6) bekezdésében meghatározott 2005. január 1-i teljesítési határidőre²⁰, hasznosították: a 2005. évben elvégezték a Polgármesteri hivatalnak, a Kis Bálint Általános Iskolának, a Gondozási Központ nyolc telephelyének, valamint a Vállalkozók házának az akadálymentesítését.

A belső ellenőrzési feladatokhoz kapcsolódó javaslatot hasznosították. A Békési Kistérségi Társulás 2005. szeptember 1-től gondoskodott a kistérség valamennyi önkormányzatának és intézményeiknek belső ellenőrzéséről.

4.2. A zárszámadáshoz kapcsolódó (állami hozzájárulások, támogatások igénylésének és felhasználásának ellenőrzése), valamint a további vizsgálatok esetében a megállapítások, javaslatok alapján tett intézkedések

Az Önkormányzatnál az ÁSZ a 2004-2006. évek között két, országos összefoglaló jelentéssel lezárt vizsgálatot végzett.

A helyi önkormányzatokat a 2004. évben megillető normatív állami hozzájárulás elszámolásának ellenőrzésekor egy szabályszerűségi javaslatot tett az ÁSZ. A javaslat alapján intézkedési terv nem készült, de a Képviselő-testület megtárgyalta²¹ az ÁSZ jelentésben foglaltakat, és gondoskodott annak hasznosításáról. Biztosították, hogy a Városi Gondozási Központnál a működési engedélyben feltüntetett férőhelyek számát ne haladja meg a ténylegesen működtetett férőhelyek száma.

Az önkormányzati út- és szennyvízberuházásokhoz 2002-2005. években igénybevett közműfejlesztési támogatások igénylésének és felhasználásának ellenőrzésekor az ÁSZ két szabályszerűségi javaslatot tett. A javaslatok alapján intézkedési terv nem készült, de a Képviselő-testület megtárgyalta²² az ÁSZ jelentésben foglaltakat és gondoskodott annak hasznosításáról. Biztosították, hogy az előírt feltételeknek megfelelő igénylések alapján ke-

²⁰ A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. évi törvény módosításáról szóló, 2007. május 1-től hatályos, 2007. évi XXIII. törvény a már meglévő középületek akadálymentesítésére a törvényben meghatározott 2005. január 1-jei határidőt módosította és azt a közszolgáltatások típusától függően 2008. december 31. és 2013. december 31. között, differenciáltan állapította meg.

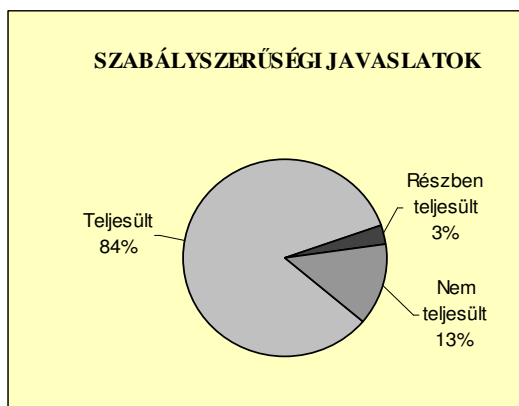
²¹ A Képviselő-testület 146/2005. (VI. 30.) számú határozata.

²² A Képviselő-testület 68/2006. (III. 30.) számú határozata.

rüljenek továbbításra az igények, továbbá az igénylések listái folyamatosan ellenőrzésre kerültek.

A 2004-2006. években az ÁSZ által végzett – átfogó és zárszámadáshoz kapcsolódó – ellenőrzések javaslatainak hasznosítása eredményeként javult az Önkormányzatnál a költségvetés készítés rendje, a gazdálkodási és a pénzügyi-számviteli feladatok ellátásának szabályozottsága, a vagyongazdálkodás átláthatósága és a belső ellenőrzési tevékenység.

Az Önkormányzatnál végzett **ÁSZ ellenőrzések javaslatai hasznosulásának megoszlását a következő ábra mutatja be:**

Békéscsaba, 2007. október 10.

Vida László
számvevő tanácsos

Hirka Mihály
főtanácsadó

Melléklet: 5 db 6 lap

ZÁRADÉK

A jelentés egy példányát átvettem. Tudomásul veszem, hogy az abban foglalt megállapításokra az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 25. § (1) bekezdése értelmében nyolc napon belül észrevételt tehetek. Észrevételemet az Állami Számvevőszék Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóságán Csecserits Imréné főcsoportfőnök-helyettes, vizsgálatvezetőnek címezve, (1052 Budapest, Apáczai Csere János u. 10.) a vizsgálatot végző csoportvezető Vida László számvevő tanácsos részére (cím: 5600. Békéscsaba, József A. u. 2-4. sz.) kell megküldenem.

Gyomaendrőd, 2007. október 12.

Várfi András
polgármester